

Pravilnik Ljubljana Puccinjeva ulica 8 - Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Nacionalni oddelki: Ljubljana Puccinjeva ulica 8 - Telefon št. 31-20, 31-28
Podružnica Nova mesto: Ljubljanska cesta št. 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri postno čepovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Conti Post. No. 11-3118

JUTRO

Ishaje vsak dan razen ponedeljka
Narocnina znaša mesečno Lir 15.-
za inozemstvo po L. 22.80
Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 8
Telefon 31-22, 31-23, 31-24
Kopirski se ne vračajo
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

Potopljena sovražna podmornica
Na cirenaiškem bojišču udeleževanje izvidniških oddelkov

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 14. marca naslednje 651. vojno poročilo:
Skromno delovanje izvidniških elementov na cirenaiškem bojišču.
Sovražni letalski napadi na Tripolis, Bengazi in okolice Aten niso povzročili žrtev.
Torpedovka »Cigno« pod poveljstvom korvetnega kapitana Massima Frantija je potopila sovražno podmornico.
Pobratinstvo nemškega in italijanskega letalstva
Z vzhodnega bojišča, 14. marca s. Iz vojskega vira se je izvedela pomembna epizoda tesnega sodelovanja italijanskih in nemških letalcev. V sredo sta se vrnili v nekaj letališče v južni Rusiji dve eskadrili letal ena italijanska in ena nemška. Čim

Japonsko prodiranje na jug in zapad
Zasedba Medana na Sumatri - Ob izlivu Iravadija v Birmi

Tokio, 14. marca s. Japonski glavni stan je objavil, da so japonska letala, ki so se ponovno napadla Port Moresby, pri svojih operacijah v sredo sestrelila odnosno uničila na moresbyjskem letališču 16 sovražnih letal. Japonske letalske sile so tudi hu do poškodovale tamkajšnje vojaške naprave. Japonski rušilci pa so že 5. marca pri neki očistevalni operaciji ob Javi potopile angleški minolovce.
Rim, 14. marca s. Agencija Reuter poroča iz Sidneja, da so mesto Port Moresby večeraj japonska letala ponovno napadla. Razen tega so japonska letala napadla tudi otok Hijar, 60 milj zapadno od Port Moresbyja.

Glavno mesto Sumatre zavzeto

Tokio, 14. marca s. Japonske čete, ki so se večeraj jutraj izkrcale na severni obali Sumatre, so prodrele že do severozapadne obale otoka in zavzele neko tamkajšnje manjšo luko. Nekaj japonskih oddelkov je prodrla dalje in je ob 14. tu zavzelo letališče v Longi. Drugi oddelki Japoncev so se medtem izkrcali na otoku Viehu v bližini severne obale Sumatre. Glavno mesto Sumatra Medan je bilo zavzeto večeraj popoldne.

Usoda guvernerja Nizozemske vzhodne Indije

Tokio, 14. marca (Domei). Kakor doznava dopisnik lista »Asahi«, se je bivši generalni guverner Nizozemske vzhodne Indije Tjarda van Starckenborgh docela umaknil v privatno življenje. Z mesta, na katerem je užival skoraj kraljevsko čast in imel tudi temu primerno veliko oblast nad podložnim ozemljem, se je umaknil v majhno podeželsko hišico, ki je 5 km odda. L'ena od Bandoonga, poslednjega centra propadla nizozemske oblasti v južnozpadnem delu Pacifika. Privatno bivališče na deželi so bivšemu generalnemu guvernerju uredila japonska oblastva.

Potopljeni avstralski vojni ladji

Rim, 14. marca s. Šele danes je predsednik avstralske vlade Curtin objavil, da se avstralska križarka »Perth« in izvidniška ladja »Yarra« nista vrnili iz vodovja okoli Jave in da ju je treba smatrati za izgubljeni. Po Curtinovi izjavi ni nobenih poročil o brodolomih. Na križarki »Perth« je bilo 682 mož posadke, na ladji »Yarra« pa 115.

Zadnji japonski opamin Avstraliji

Tokio, 14. marca s. List »Hoši« razpravlja o položaju Avstralije in prihaja do zaključka, da ji ne preostaja sedaj nič trugega, kakor da sledi: vzhodni Nizozemske Vzhodne Indije in se skuša čim prej rešiti in izogniti se zapletu v neposredne vojne operacije. Avstralski državnikji bodo vred zgodovino odgovorni za svojo odločitev, zlasti ako se vpošteva izredno težke strateške prilike, v katerih se je Avstralija znašla sprito izkrcanja japonskih čet na Novi Gvineji.

Obratna vloga birmanske ceste

Tokio, 14. marca. (Domei). List »Asahi« se bavi v današnji številki s problemom birmanske ceste, po kateri se je čungkingški režim oskrboval z anglo-ameriškim vojnim materialom in ugotavlja, da se je za čerta s pucem Ranguna izpremenila v prometno žilo, ki omogoča japonski prodor v kitajsko zaledje. Tako bo čungkingški režim na lastnih tleh zadan poslednji udar. Toda navzile tej velikanski izpremembi, ki jo je prinesel padec Ranguna, nadaljuje čungking svoj brezupni odpor proti japonski, kar predstavlja pravo tragikomedijo, ki se odigrava v vzhodni Aziji. Vojne čungkingse osebosti nadaljuje svojo nemani protijaponski odpor zgolj zaradi upanja, da si še nekaj časa podaljšajo svojo propadajočo politično moč. Toda tudi te osebnosti morajo biti zdaj že skrajno ogrožene zaradi anglo-ameriške nemoči.

Indija proti Angležem

Berlin, 14. marca. Po poročilih iz angleškega vira, prihajajočih iz indijske obmejnke pokrajine Pešavar, so britanske in indijske čete z obsežno pomočjo letalstva ter obmejne policije krenile na pohod proti upornim plemenom. Ena izmed uporniških skupin se je vgnezdila v neki utrdbi ter se žilavo upirala britanskim četam. Oblegovalci so imeli že znatne izgube.
Indijski časopisi, ki poročajo o teh spopadih, javljajo tudi pod velikimi naslovi o dogodkih v Birmi, kjer motorizirane japonske čete neprestano podirajo proti indijci.

Na drugi strani pa zlasti južnoindijski tisk živahno razpravlja o radijskem pozivu indijskega domoljuba Sandra Boseja. Časopisi prinašajo iz tega poziva zlasti ene odstavke, v katerih Bose žigosa neskončno postavko Angležem, ki hočejo še v sedanjem trenutku zaslepi indijski narod ter ga zapletati v borbo za stvar njegovih stoletnih zatirancev. Listi naglašajo, da se v Indiji osvobodila in osamosvojila samo po popolni propasti britanskega imperijalizma. Za trenutke je sedaj napočil v indijski narod se mora še s večjo odločnostjo strniti v enotno fronto proti britanskemu zatiralcu. (Piccolo.)

Odbiti sovjetski napadi na polotoku Kerču

46 sovražnikovih oklopnih voz uničenih, 17 letal sestreljenih

Iz Hitlerjevega glavnega štapa, 14. marca. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo naslednje poročilo:
Na Kerču je sovražnik po daljšem omoru zopet napadel s močnimi silami, ki so jih podpirali oklopnih vozovi in letalca. Nemško-rumunske postojanke na polotoku Kerču. V hudih bojih so bili napadi odbiti s hudimi izgubami na sovražnika. Pri tem je bilo sestreljenih 46 sovražnikovih oklopnih voz.
Tudi v drugih odsekih vzhodne fronte je nadaljeval sovražnik brezuspešno svoje napade.
V bojih v zraku je bilo večeraj brez lastnih izgub sestreljenih 17 sovjetskih letal. Sovjetsko letalstvo je izgubilo v času od 6. do 12. marca 269 letal izmed teh jih je bilo 31 sestreljenih v bojih v zraku, 26 jih je sestrelilo protiletalsko topništvo, 7 pa plohota. Ostanki je bil uničen na tleh.
V istem času smo izgubili na vzhodni fronti 9 lastnih letal.
V severni Afriki se bila pri Tobruku bombardirana angleška skladišča in tabornišča.
Letalske napadi na angleška letalska oporišča otoka Malte so se nadaljevali z dobrim uspehom podnevi in ponoči.
Nad Rokavskim prelivom in nad zaveznim zapadnim ozemljem so sestrelili nemški lovci brez lastnih izgub 8 angleških letal.
Sovražnik je metal v poslednji noči bombe na razne kraje v zapadni Nemčiji, predvsem na stanovanjske okraje v Kölnu. Čim

„Hujski udarec kakor izguba Singapura“
General Wavell o vzrokih angleških porazov in o pripravah za obrambo Indije

Rim, 14. marca s. Na sestanku s novinarji v New Delhiju je podal general Wavell nekaj izjav. Med drugim je dejal, da sta izguba Rangouna in vzhodne Birme še hujski udarec kakor kapitulacija Singapura, ker se je s tem vojna primaknila bližje Indiji in so se prek nje prometne zveze med britanskim imperijem in kitajskim zavezništvom. General je menil, da so bile nezadostne priprave krive izgube Ranguna, kakor tudi Singapura. Ojačanja so prispela prekasno in so bila tudi premalo izvežbana in nezadostno opremljena. Poudaril je, da so v teku mrzlične priprave, da se prepreči ogrožanje Indije z morske strani. Te priprave pa ne bodo zadostovale in jih bo treba izpopolniti s podrobno organizacijo obrambe vzdol vse indijske obale na podoben način, kakor že obstoja v Angliji. General je — očitno zato, da bi ga dogodki ne postavili na laž — izjavil, da namerava zavarovati Indijo pred invazijo s premičnim in prožnim obrambnim sistemom in ne s posebno nepremično obalno obrambo. Vojaške oblasti so se odločile, da bodo na strateško važnih točkah osredotočile premične rezervne čete, ki jih bodo lahko pogonale proti eventualnim sovražnim izkrcavališčem Wavell pa seveda ni mogel pojasniti, kaj bodo ukrepite vojaške oblasti, če bo do izkrcavanja japonskih sil v smislu že znane japonske taktike prišlo hkratu na več krajih ob indijski obali.

Gospodarske naloge trojnega pakta

Berlin, 14. marca s. »Deutsche Allgemeine Zeitung« objavlja razgovor svojega urednika z japonskim veleposlanikom v Berlinu generalom Ošimo, ki je dal nekaj zanimivih izjav o gospodarskem sodelovanju vseh trojnega pakta po vojni. Namen trojnega pakta ni samo nova ureditev velikih progovorov v katerih bodo prevzela vodilna vloga Japonci. Nemčija in Italija temveč tudi ustvaritev novega reda na vsem svetu. Cilji, ki jih pri tem sledujejo, sta: ustvariti trojni pakta, da se bodo uravnili za med vojno temeljni ilim bo treba postaviti vso pozornost tudi na znanstveno krmu sedanjih vojnih operacij. General Ošima je v svojih nadaljnjih izjavah

Na severnem odseku

Berlin, 14. marca s. Iz vojskega vira se doznava, da so se 10. t. m. v severnem odseku vzhodne fronte razvili posebno trdi boji, v katerih so nemške čete dosegle nov velik uspeh. Posrečilo se jim je namreč popolnoma izolirati 80 sovjetsko rojenjsko divizijo, ki nima več nobenih zvez z zaledjem, ter dej 27 konjeniške divizije in večino 327 divizije strelcev ter del 26. sekcije boljševiških strelcev. Večino teh obkroženih sovražnih sil so nemške čete obbile ali pa zajele.

Letalski alarm v Helsinkih

Helsinki, 14. marca s. V Helsinkih je bil večeraj izkrcan letalski alarm. Isto so napadla sovjetska letala, ki so priletela naadenj z morske strani. Protiletalska obramba pa je s srditim ognjem odbila sovjetska letala.

Helsinki, 14. marca s. V svojem rednem službenem vojnem poročilu beleži vrhovno poveljstvo finskih oboroženih sil, da se je večeraj na bojišču v vzhodni Kareliji izvrstilo nekaj sovražnih napadov na neko finsko postojanko, ki pa so se po vrsti izjalovili in so bile sovražniku prizadejane znatne izgube. Na severnem odseku tega bojišča so finski izvidniški oddelki napadli sovražne patrulje in jih porazili. Na drugih odsekih finskega bojišča ni bilo nikakega posebnega dogodka.

Peta in Toulouse

Vichy, 14. marca d. Z Riviere, kjer je prebil nekaj dni na odhodu, se je maršal Petain davj vrnil v Vichy. V teku svojega bivanja na jugu je maršal Petain v družbi podpredsednika vlade admirala Darlana posetil tudi francosko oklopnico »Dunkerque«, ki je zasedrana v toulonski luki.

Francija in USA

Berlin, 14. marca s. V dobro poučenih berlinskih krogih opozarjajo na ugotovitev vichyjske polsužbene agencije glede francosko-severnoameriških odnosov, v katerih naj bi bila nastopila kriza. Na nemški strani opozarjajo, da nemški odgovorni krogi sprito delikatnega značaja teh odnosov trenutno niso zavzeli nikakega stališča.

Rooseveltova skrivnost

Berlin, 14. marca s. Pod naslovom »Volk« skrivnost Rooseveltova objavlja »Zwölf-Uhr Blatt« članek, v katerem se bavi z najnovejšimi izjavami ki jih je podal po radiu podtatinik vojnega ministrstva Zedinieneh držav. Patterson. List s pekočo ironijo podčrtava odstavek, v katerem je Patterson naznanil, da so Zedinjene države že prešle v ofenzivno fazo. Nemški list pripomnija, da je ta trditve neskončno smešna, ker dejstva, da se ameriško javno mnenje še ni osamosloilo od napadov podmornic osi ob ameriški obali in od japonskih zmag. Multman ko se kraki odromnih blata, tona nesa spoznavna vodnjaki strelajo okoli ando ameriških zavezniškov iz Bele bite na ves glas tumbantno o ameriški ofenzivi, o kateri nihče ne ve nič. Ako pa se spominimo, kako vste so bile dozdandaj angleške ofenzive, si lahko predstavljamo kakšna bo prezgodno napovedana ameriška.

Zavržena Edenova nabolcevanja

Madrid, 14. marca. d. K izjavi angleškega ministra Edena pred parlamentom glede nekih domnevnih zločinov, ki naj bi jih bili Japonci zakrivali nad civilnim prebivalstvom v Hongkongu, zavzema tudi španski tisk ostro odklonilno stališče. »Madrid« sodi, da se je minister Eden s svojo izjavo opiral na pustotinja, ki jih Angleži na svojih umikih običajno puščajo za seboj. Angleška metoda je zdaj namreč ta, da skušajo na svojih brezštevnih umikih puščati sovražniku same razvaline. Prav tako kakor je Anglija v pretekli svetovni vojni Nemce obdožila pokolja nad otroci in nekromanstva tako skuša danes Japonce prikazovati kot divje barbarje. »Madrid« ugotavlja, da se iz tega vidi kako se Anglija še zmerom ni ničesar naučila in upa z vojnimi lažmi izvojevati za sebe zmago.

Razbita gospodarska blokada Japonske

Tokio, 14. marca. (Domei). »Japan Times and Advertiser« ugotavlja v svoji »obtočni izdaji, da zadnje vesti iz Anglije vse bolj izpričujejo, kako postaja gospodarski položaj Anglije od dneva do dneva bolj kritičen in kako stiska v oskrbovanju sil Britance iz dneva v dan k novim omejitvam in racionalizaciji, ki je že doslej zavzelo znaten obseg. Ta kritični gospodarski položaj, v katerega se pogreza Anglija, se mora smatrati kot direktna posledica zadnjih japonskih zmag v jugozapadnem delu Pacifika. List nato poudarja, da je pač »troni« usode, da se je orožje, ki je bilo namenjeno proti Japonski, obrnilo proti Veliki Britaniji. Gospodarska blokada namreč je bila po prvotnih sovražnikovih načrtih tisto orožje, ki naj bi Japonsko pristillilo na kolena. Obkoljevalna fronta »ABCD«, vsakovrstne izvozne prepovedi, črne liste, blokiranje dobrotmetij in lokava tarifa politika so bile zamišljene akcije, ki naj bi Japonsko pristillile h kapitulaciji, ne da ni se mogla vočbe poslužiti svojih sedanjih vojaških operacij. Kot končno orožje je bila pripravljena pomorska blokada Japonske, toda vse te groznice so se sedaj obrnile proti sovražniku samemu in sedaj je Japonska tista, ki Veliko Britanijo premaguje. Je z najučinkovitejšo blokado, ki jemlje Angliji možnost oskrbovanja z življenjsko važnimi surovinami.

Gospodarsko urejevanje vzhodne Azije

Tokio, 14. marca (Domei). S pristojnega mesta se je zvedelo, da je bil bivši japonski generalni konzul v Bataviji, Mikajo, imenovan za načelnika načrtno-gospodarskega oddelka v vzhodno-azijskem uradu. »Japonske unije za narodno službo« v poučenih krogih smatrajo, da je Mikajo posebno primerna osebnost za to mesto, ker je bil sodelovalec zastopnik Japonske pri trgovinskih pogajanjih med Japonsko in Nizozemsko Vzhodno Indijo,

Važni sklepi medministrskega odbora za oskrbo

Novi ukrepi glede racionirane oskrbe prebivalstva z moko, kruhom, testeninami, mesom in sladkorjem

Rim, 14. marca s. Pod Ducejevim predsedstvom je v Beneški palači 12. t. m. in 13. t. m. zasedal medministrski odbor za oskrbo, razdelitev prehrane in cen. Odbor je proučil položaj glede žitnih zalog, o katerih je poročal minister za kmetijstvo in gozdarstvo. Odbor je sprejel o tem naslednje zaključke: Sedanjí žitni položaj je neposredna posledica dveh slabih letin. Medtem ko je povprečni pridelok v predvojnih treh letih 1937-39 znašal po 80 milijonov stotov in več, je v naslednjih dveh letih dosegel komaj po 71 milijonov stotov. Slabo vreme je vplivalo tudi na zmanjšanje pridelka koruze in riža. Koruze je bilo lansko leto pridelane nekaj nad 26 milijonov stotov, riža pa nekaj nad 8 milijonov. Če se upoštevajo te tri vrste žita, se je splošna razpoložljivost od prejšnjih 96 milijonov stotov zmanjšala na 92 milijonov stotov. Zaloga so se še bolj zmanjšale zaradi večje potrošnje oboroženih sil in dobav za prebivalstvo v priključnih ozemljih. V Grčijo smo poslali nad pol milijona stotov žita, a je kljub temu na tisoče oseb umrlo zaradi lakote. Pripomniti je treba, da je normalna potrošnja žita, vsehvišji semena, znašala vselej od 88 do 90 milijonov stotov, tako da smo tudi v primeru dobrih letin bili navezani na redni uvoz iz nozemstva. Lansko leto pa so se možnosti uvoza znatno zmanjšale. Pridelke v Podunavskem bazenu je bil lansko leto manjši, kakor je bilo predvideno. K temu je treba dodati težave s prevozom, zlasti v zimski sezoni. V prvi svetovni vojni je bila oskrba države zagotovljena zaradi velikega uvoza, ki je povprečno znašal do 40 odstotkov domače proizvodnje, saj se je letno uvažalo povprečno do 18 milijonov stotov žita. In to v dobi, ko je bilo prebivalstvo za približno 8 milijonov manjše.

vse potrošnike z nakaznicami, izvemših dodatkov, ki se tičejo posameznih delovnih kategorij. Obrok kruha bodo naslednji: normalni obrok 150 gramov, obrok za navadne delavce 250, obrok za težake 350 g, obrok za najtežje delavce 450 g; 2. zvišanje mesečnega obroka testenin v južnih pokrajinah Italije, in sicer v višini 500 g mesečno. To povšanje velja za pokrajino Abruzzo Molise, Campanio, Puglia, Lucanio, Calabrio, Sicilijo in Sardinijo; 3. zvišanje mesnega obroka v ostalih pokrajinah. Kraljevina, in sicer v višini 30 do 50% na dosežani obrok. Kjer bo to mogoče izvesti, bo dovoljeno tudi dvakratno razdeljevanje mesa na teden; 4. zvišanje obrokov sladkorja za otroke do 14. leta od 1. aprila dalje za 100 g na mesec, 5. iz sladkornih rezerv se določijo primerne množne sladkorja za proizvodnjo marmelade, ki bo služila za hrano otrok. V zvezi z zmanjšanjem krušnega obroka pa morajo poljedelci odstopiti večje količine žita državi. Medministrski odbor je nadalje sprejel še več drugih podrobnih ukrepov glede prehrane in glede proizvodnje nekaterih živil ter glede cen.

Preiskava o atentatu v Ankari

Berlin, 14. marca s. Na pristojnem mestu je bila večeraj podana izjava, da bodo v kratkem objavljeni rezultati preiskave v zvezi z ankarским atentatom na nemškega poslanika. Ti rezultati bodo predstavljali obenem najprimernejši odgovor na zadnji članek moskovskih »Izvestij« o tej stvari. Kakor je znano, si je sovjetski list drznil Nemcem pripisati ta atentat, toda bil je pri tem zelo neupreden. Ruski list je očitno pozabil opozoriti povzročitelja atentata, da se nakaznice za denar ne skrivajo v nozavcih in da se osumljeni elementi ne smejo zatekati v kak konzulat ali poslanstvo.

Gospodarstvo

Zlato na Novi Gvineji

Najnovjši japonski napad je usmerjen na Novo Gvinejo, ki leži severno od Avstralije. Nova Gvineja je drugi največji otok na svetu največji je Grönlandija) in obsega 800.000 kvadratnih kilometrov, to je tri in polkrat toliko kakor angleški otok. Samo v dolžino sega ta otok 2400 kilometrov. Novo Gvinejo so že leta 1526 odkrili Španci, zaradi nerodovitnosti in vlažnega tropskega podnebja pa se tri stoletja nihče za otok ni zanimal. Šele leta 1828, so Nizozemci zasedli zapadni del otoka. Šele L. 1884 pa je prišlo do zasedbe vzhodnega dela, ki sta si ga razdelili Anglija in Nemčija. Jugovzhodni del (tako zvano dežela Papua) je zasedla Anglija, severovzhodni del (dežela cesarja Viljema) pa je prišel pod Nemčijo, ki je to področje šele leta 1899. proglasila kot suvereno področje Nemčije. Po svetovni vojni pa je dežela Papua prešla pod upravo Avstralije, bivšo nemško kolonijo pa je prejela Avstralija kot mandatno področje.

Gospodarstvo se na otoku še ni moglo razviti in tudi naseljenost otoka je izredno majhna. Na vsem otoku živi komaj 780.000 ljudi, in sicer 270.000 v deželi Papua, 230.000 v bivši deželi cesarja Viljema in 280.000 v zapadnem nizozemskem delu. Le v manjšem obsegu so Nizozemci uredili na rodovitnejših področjih plantaže, na katerih pridobivajo predvsem kopro. Domačini pa zbirajo gozdne plodove in smolo.

Šele v zadnjih desetletjih je na mah zraslo zanimanje za ta neobljuden otok, odkar so v goratem področju vzhodnega dela odkrili zlato. Prvotno je pridobivanje ovrnalo okolnost, da se ležišča zlate rude nahajajo v notranjosti otoka, kamor ne vodi nobene ceste, razen ozkih stez skozi pragozdove. Najprej so pričeli zbirati zlato iz rečnega peska. Pozneje pa se je razvilo pridobivanje zlata tudi v rudnikih. Prometno vprašanje so rešili na ta način, da so uvedli letalsko zvezo med rudniškimi področjem in pristanišči. Leta 1936 je bilo pri tem zaposlenih stalno 40 letal. Posamezna od njih so lahko prevzela do tri in pol tone Z letali so spravili do rudniškega področja potrebne stroje kakor tudi vse ostale tehnični aparat. V letu 1938, se je proizvodnja zlata dvignila na 13.000 kilogramov, kar predstavlja 1% svetovne proizvodnje zlata. Promet morajo nadalje vzdrževati letala spričo težavnega terena, kajti vmes je gojorje, ki sega do 3000 metrov v višino.

Gospodarski interesi Japonske pa se ne tčejo toliko zlatih rudnikov, kakor možnosti naselitve Japoncev na tem neobljudenem otoku. Za kolonizacijo otoka se je nizozemska vlada pričela zanimati šele potem, ko je leta 1935. japonska izrekla željo, da bi naselila na otoku Japonce in ko so na otoku bivajoči Japonci pričeli gojiti bombaž.

Nedeljsko delo v premogovnikih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na zakon bivše jugoslovske države o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922, smatrač za umestno, da se zviša proizvodnja premoga v premogovnikih pokrajine in po zaslišanju prizadetih sindikalnih organizacij izda naredbo o nedeljskem delu v premogovnikih, ki je objavljena v Službenem listu 14. t. m. ter je s tem danem stonila v veljavo.

Premogovnikom Ljubljanske pokrajine se dovoljuje delati razen ob delavnikih tudi vsako drugo nedeljo. Za tako delo se mora dati osebi, ki bi delala na nedeljo nepretrgan počitek 36 ur v zvezi z nedeljo, na katero se ne dela. Nedeljsko delo se mora poleg tega nagraditi s 50%nim pribitkom iz § 10. zakona o zaščiti delavcev. Nedeljsko delo mora podjetje prijaviti naslednji dan rudarskemu glavarstvu. Ta naredba razveljavlja vse nasprotujoče ali z njo nezdržljive določbe.

Cene enotnemu obedu v gostinskih obratih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na čl. 4. naredbe s predpisi o ureditvi porabe jedil v gostinskih obratovalnicah z dne 7. oktobra 1941-XX, glede na čl. 2. naredbe s predpisi o uporabi predpisov o ureditvi porabe jedil v gostinskih obratovalnicah z dne 29. oktobra 1941-XX in glede na naredbo o uvedbi enotnega obeda v gostinskih obratih z dne 5. marca 1942-XX odredi cene enotnemu obedu v gostinskih obratih.

Glede na sorazmerne manjši vrednosti drugega obroka (sočevje in zelenjava brez mesa) so cene enotnemu obedu nižje in so določene takole: v obratih I. kategorije 13,50 lire, v obratih II. kategorije 11 lir, v obratih III. kategorije 8,75 lire in v obratih IV. kategorije 5 lir. Če se ne vzame druga jed, se gori določene zene znižujejo za 4 lire v obratih I. kategorije in za 3 lire v obratih II. kategorije, za 2,75 lire v obratih III. kategorije in za 2 lire v obratih IV. kategorije. Ostale določbe iz naredbe z dne 29. oktobra 1941-XX ostanejo nespremenjene. Gornje cene veljajo od 14. t. m. dalje.

Gibanje cen

Pokrajinska delavska zveza v Ljubljani je objavila indekse številke o gibanju cen v februarju. Skupni letni vzdrževalni stroški družine pomožnega delavca so znašali po stanju v februarju 12.231 lit (to je 1019 lit na mesec); od tega odpade na prehrano 9744 lit, na stanovanje 730 lit, na obleko in obutev pa 1757 lit. Skupni letni vzdrževalni stroški družine kvalificiranega delavca ali nameščenca pa so znašali po stanju v februarju 14.942 lit (1245 lit na mesec); od tega odpade na prehrano 9320 lit, na stanovanje 2052 lit in na obleko in obutev 3570 lit.

Če se vzamejo za osnovo cene v septembru 1939 (enako 100), tedaj vidimo, da je znašal indeks vzdrževalnih stroškov družine pomožnega delavca že v marcu lanskega leta 170, v decembru 213,2. V januarju t. l. 223,6 in v februarju 231,5. Indeks življenjskih stroškov kvalificiranega delavca ali nameščenca pa je znašal v marcu lanskega leta 161, v decembru 198,2 in januarju t. l. 205,8 in v februarju 211,6. Poročilo pokrajinske delavske zveze navaja, da se zvišanje indeksa od januarja do februarja nanaša na povišanje cen po maksimalnem ceniku št. 5, na povišanje cen mesa po ceniku za meso št. 2 in na sezonsko povišanje zelenjave, ki se pozimi vedno podraži. Pocenitve je bila v februarju zabeležena pri rižu in pri milu.

Analetske in ameriške investicije v Vzhodni Aziji

Zasedba Nizozemske Indije, Malake in Birme pomeni zlasti za angleški kapital hud udarec, saj je bilo mnogo angleškega kapitala investiranega prav v teh deželah. Nemški inštitut za gospodarska raziskovanja je objavil o tem naslednje številke.

Ob izbruhu sedanje vojne, to je v letu 1939, so znašale dolgoročne angleške investicije na Japonskem 30 milijonov funtov, na Kitajskem 200 milijonov, na Filipinih in v Nizozemski Indiji in v Bratski Malaji 150 milijonov, v Indiji in Birmi 460 milijonov in končno v Oceaniji (predvsem Avstraliji) 650 milijonov. Od gornjih investicij je sedaj za Anglijo izgubljenih na Japonskem in na Kitajskem in v Vzhodni Aziji 380 milijonov funtov. Ogrožena pa so investicije v Indiji in Oceaniji, in sicer v višini 1,1 milijarde funtov, pri čemer je treba upoštevati, da so znašale pred sedanjo vojno vse angleške investicije v inozemstvu 4,5 milijarde funtov.

Šolske kuhinje bodo poslovale do konca šolskega leta

Rim, 14. marca. Št. Tajnik Stranke je poslal kot generalni poveljnik GIL-a naslednje brzojavno okrožnico vsem vzeznim poveljnikom organizacij: Odrjem, da nadaljujejo šolske kuhinje svoje delo v vseh pokrajinah do konca šolskega leta. Za potrebna sredstva bo nemudno poskrbljeno.

Imenovanje v stranki

Eksc. Tajnik Stranke je na predlog Zveznega tajnika v Ljubljani imenoval fašista Ernesta Capurra in Giulia Scaccia za Zvezna podtajnika.

Določbe za prihajanje v Ljubljano in odhajanje iz mesta

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na svojo naredbo z dne 6. februarja 1942-XX (o uvedbi potne dovolilnice za občino Ljubljano), na svojo naredbo z dne 17. februarja (o spremembi roka za uvedbo teh potnih dovolilnic) in na svojo naredbo z dne 27. februarja (o prepovedi izhoda iz mesta Ljubljane), smatrajoč za umestno, da se zadevni predpisi vzporedno in izdajo v skupnem besedilu in po ustreznem sporazumu z vojaškim oblastvom izdal naredbo z določbami za prihajanje v mesto Ljubljano in za odhajanje iz mesta. S to novo naredbo, ki stopi v veljavo v ponedeljek, 16. t. m., se razveljavljajo naredba o uvedbi potne dovolilnice za občino Ljubljano z dne 6. februarja t. l., nadalje naredba o spremembi roka za uvedbo potne dovolilnice z dne 17. febr. in naredba o prepovedi izhoda iz mesta Ljubljane z dne 27. februarja t. l. Nova naredba se glasi:

Člen 1. Vse osebe v starosti nad štiriinajst let morajo imeti za odhod z ozemlja občine Ljubljane, kolikor ga zajema po vojaškem oblastvu postavljena kontrolna črta, ali pa za prihod v to ozemlje, redno propustnico in smejo prehajati edinele preko nadzornih postaj ob cestah in železniških progah, ki vodijo proti Brezovici, Dravljam, št. Vidu, Klečam, Ježici, Tomačevemu, Hrastrju, Zalogu, Dobrujam, Škofljici in Studencem-igru.

Proti osebam, ki bi skušale vstopiti na poprej omenjeno ozemlje ali ga zapustiti na drugih krajih mimo naštetih, se uporablja orožje, in sicer podnevi po enem samem pozivu, ponoči, t. j. od 20. do 6. ure, pa brez poziva.

Člen 2. Propustnica se izda na pismo in obrazloženo prošnjo, ki se mora, izzvenišaj vsaj pet dni prej pri naslednjih uradih ali poveljstvih:

- a) v občini Ljubljana pri okolišnih policijskih stražnicah;
 - b) v ostalih krajih pokrajine pri uradih javne varnosti ali pri najbližjem postajnem poveljstvu kr. karabinerjev.
- Člen 3. Propustnica mora biti kolkovana s kolkom L. 0.50 in opremljena s fotografijo, če prizadelec nima osebne izkaznice ali kake druge po členu 6. naredbe z dne 24. januarja 1942-XX št. 7. enakovredne listine. Podatki listine se morajo vpisati v propustnico.
- Člen 4. Posebna propustnica po tej naredbi se ne zahteva od oseb, ki imajo redno dovolilnico za prihajanje na ozemlje Ljubljanske pokrajine ali za odhajanje z njega.

Člen 5. Kdor nima stalnega bivališča v mestu Ljubljani znotraj kontrolne črte iz čl. 1. pa, bi ga zalotil znotraj te meje, ali kdor ima svoje stalno bivališče v mestu Ljubljani znotraj te črte, pa bi ga zalotil zunaj nje brez propustnice ali z zastarano propustnico, se takoj zapre in se kaznuje, če dejanje ni huje kaznilno, upravnno po postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8. z zaporo do dveh mesecev in v denarju od 100 do 3000 lit.

Kdor koll se zaloti pri prehodu na drugih krajih razen določenih v členu 1., se takoj zapre in kaznuje, če dejanje ni huje kaznilno, z zaporo do šestih mesecev ali v denarju do 5000 lit.

Za sojenje takega kaznivga dejanja je pristojno vojaško vojno sodišče.

Člen 6. Ta naredba stopi v veljavo na dan 16. marca 1942-XX. Z njo se razveljavljajo naredbe z dne 6. februarja 1942-XX št. 17. z dne 17. februarja 1942-XX št. 23 in z dne 27. februarja 1942-XX št. 32.

Sprememba besedila za prisoje županov in podžupanov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291,

na podstavi kr. uredb z dne 26. decembra 1941-XX št. 1583, s katero se razteza veljavnost osnovnih zakonov Kraljevine na ozemlja, priključena s kr. ukazoma z dne 3. maja 1941-XX št. 291 in z dne 18. maja 1941-XX št. 452 in glede na svojo naredbo z dne 24. januarja 1942-XX št. 12, odreja:

Člen 1. Besedilo čl. 10. naredbe z dne 24. januarja 1942-XX št. 12 se zamenjuje z naslednjim:

»Župan in podžupan morata pred nastopom svoje dolžnosti prisesti pred Visokim komisarjem ali funkcionarjem, ki ga on odredi; takole:

»Prisegam, da bo zvest Kralju in Cesarju in Njegovim Kraljevskim Naslednikom; da se bom zvesto ravnal po ustavi in drugih državnih zakonih; da bom izpolnjeval svoje dolžnosti marljivo in z verno za občno blaginjo in v korist uprave in spravljal svoje vedenje, tudi zasebno, vedno v sklad z dostojanstvom svojega položaja.

Prisegam, da nisem in tudi ne bom član združenj ali strank, katerih delovanje bi se ne skladalo z dolžnostmi mojega položaja.

Prisegam, da bom spojinjeval vse svoje dolžnosti samo v korist nerazdružljive blaginje Kralja Cesarja in domovine.

Člen 2. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Podaljšanje prometnih dovolil za motorna vozila

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291 in glede na čl. 5. naredbe z dne 29. aprila 1941-XX št. 13, čl. 6. naredbe z dne 12. julija 1941-XX št. 65, čl. 3. in 4. naredbe z dne 14. oktobra 1941-XX št. 129 in čl. 3. naredbe z dne 30. oktobra 1941-XX št. 135, odreja:

Člen 1. Rok veljavnosti prometnih dovolil iz členov 3. in 4. naredbe z dne 14. oktobra 1941-XX št. 129 za potniške avtomobile, zasebne in v javni rabi za motocikle brez priklole in z njo, na bencinski pogon se podaljšuje do 30. junija 1942-XX, ne da bi morali njih imetniki za to zaprositi.

Člen 2. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ugodnosti ljubljanskih medicincev na italijanskih univerzah

Viktor Emanuel III., po milosti božji in narodni volji Kralj Italije in Albanije, Cesar Abesinije

Senat in fašistična in korporacijska zbornica sta po svojih zakonodajnih odborih odobrila in Mi smo potrdili in proglašamo tole:

Čl. 1. Pričenši s vseučiliškim letom 1941-42/XX so slovenski slušatelji, prihajajoči z medicinsko-kirurške fakultete ljubljanske univerze in rojeni na ozemlju, ki pripada tej pokrajini, če se vpišejo radi dopolnitve svojega študija na univerzah Kraljevine, oproščeni plačevanja celotnega zneska šolskih taks in dodatnih taks. Zavezani pa so plačevati prispevke katere koli vrste.

Čl. 2. Ugodnost iz prednjega člena ne velja za slušatelje ponaviljajoče, izredne in za tiste slušatelje, ki niso vsako leto opravili izpiztov po učnem načrtu, določenem po fakulteti za prejšnje leto, ali ne več ustreznih izpiztov ali takih, ki bi se po presoji vseučiliških oblastev v celoti lahko šteli za enakovredne glede na omenjeni načrt.

Čl. 3. Vose, za katere se univerze prikrašajo z zvezi z ugodnostjo iz tega zakona, se tem povrnejo iz državnega proračuna.

Odrejamo, da se ta zakon, opremljen z državnim pečatom, uvrsti v Uradno zbirko zakonov in uredb kraljevine Italije in ukazujemo vsakomur, da se po njem ravna in skrbi za njegovo izvrševanje kot državnega zakona.

Dano v Rimu, dne 26. januarja 1942-XX. VIKTOR EMANUEL MUSSOLINI — BOTTAI — DI REVEL Videl varuh pečata: GRANDI

Sestanek Vseučiliške organizacije

Ljubljana, 13. marca. Včeraj je Zvezni Tajnik dr. Orlandini predsedoval sestanku ljubljanske vseučiliške organizacije. Zaupnik inž. Carra je predstavil Zveznemu Tajniku člane direktorija ter mu opisal dosegaj izvršeno delo. Po svojem poročilu je podzupnik Franc Zupec naslovil dr. Orlandinju iskrene pozdrave v imenu vseh vpisanih, ki so se pridružili organizaciji z željo po joalnem sodelovanju z italijanskimi oblastmi, da se doseže vedno večji razmah ljubljanske univerze, ki je središče visoke slovenske omike in v okviru nove italijanske pokrajine. Zvezni Tajnik je pozdravne besede podzupnika vzel z veseljem in na znanje ter prošil navzoče naj se razpravlja o vseh nujnih vprašanjih, ki se tičejo življenja vseučiliščev. Objubil je tudi svojo podporo za vse sklepe, ki jih bo storila organizacija.

Naše gledališče

DRAMA
Nedelja, 15. marca ob 14. uri: Mali lord. Mladinska predstava. Izven. Zelo znizane cene od 10 lit navzdol. — Ob 17.30 uri: »Lepa pustolovščina«. Izven. Znižane cene od 12 lit navzdol.
Ponedeljek, 16. marca zaprto.
Torek, 17. marca ob 17.30 uri: »Lepa pustolovščina. Red Torek.
Nedelja v Drami. Ob 14. uri bodo igrali po daljšem premoru mladinsko igro Burnettove »Mali lord« z zelo znizanimi cenah od 10 lit navzdol. Delo ima posebno za odraslejšo mladino vzgojno vrednost, prikazuje moč srčne kulture, ki je zmorna omesti tudi najtrše srce in največjo zagrenjenost. Zgodba o plemenitem dečku, ki osvaja trdosrčnega deda in poravna starobniški spor, je izredno prisrčna in ganljiva. Igrali bodo: Simčičeva, Saričeva, M. Skrbnišek, Drenovec, Presetnik, Bratina, Gabrijelčičeva, Slavčeva, Raztresen, Košič.

Informacije

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. l. 3.—.

Harmoniko klavirsko 24 basov, skoraj novo, ugodno prodaja Kveder Rado, Poljanska c. 52, Ljubljana. 3258-26

Harmonike vseh vrst nove in rabljene, sproti Križanske cerkve, telef. 43-90. 3297-26

Dražbe

Dražba lesa. Zlatska državna uprava razpisanih gozdov v Ljubljani, Cesta 29, oktobra št. 24-1., bo prodala na dražbi, ki se bo vršila 8. aprila 1942 ca 19.000 plm jelove hiodivine na panju iz območja svoje šumske uprave v Kočevju. Poinmila, pogoj in tiskovine so na razpolago pri gornji upravi v Ljubljani in v Kočevju. 3117-32

Črn doberman

brez repa, z imenom »Črte« se je izgubil. Prosim oddati ali sporočiti, Erjavčeva c. 24. 3282-27

Mlad psiček

živčen, se odda dobrim ljudem brez odškodnine. Škofja (Fugnerjeva) 10-1, levo. 3300-27

Izgubljeno

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. l. 3.—.

Sivo volneno rokavico

damsko, levo, sem izgubila v Bohoričevi ulici. Pošten najditelj naj jo odda v Bohoričevi 24-III — Adamič. 3203-28

Stroji

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. l. 3.—.

Kupim pisalni stroj, novejši model, rabljen, po res ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 094. 3210-29

Sivalni stroj

fenski, z okroglim cilindrom, prodam. Trgovina »Oglede, Mestni trg. 3230-29

Opuštam zalogo

in prodam zadnje komade požarnih aparatov. Knjiščeva (prej Dvořakova) 13, tel. 36-96. 3202-6

Brezgar. Igro je zrealiziral prof. Šest. — Zvečer ob 17.30 bodo igrali Flerovos, Calavetovo in Reyveo tripartitsko komedijo »Maja pustolovščina« po zmazanih cenah od 12 kr nazol. Zgodba o begu mlade neveste, ki pobegne tik pred poroko z mladostnim prijateljem, vsebuje situacijsko komiko in lankotne, zabavne dialoge, ki so značilni za salonske komedije. Igrali bodo: Vl. Skrbnišek, Nakrat, Drenovec, J. Kovčič, Presetnik, Blaž, Košič, Levčeva, Kraljeva, Gabrijelčičeva, Nablokca, Starčeva in J. Boitarjeva. Režiser J. Kovčič.

Prihodnji teden bo premiera Bernauerjeve in Gostorjave vseučiliške »Monte X«, ki jo bodo igrali samo izven območja, na kar posebej opozarjamo. Avtorja amenujeta svoje delo »Veseloigra« o ljubezni in drugih nemodernih rečeh. Osrednji lik je vođa pisarne Izidor Strakoper, konična vloga vlaškega formala, ki so jo igrali številni znani komiki z velikim uspehom na raznih velikih odrih. Namen igre je preloviti, da zabava občinstvo in daje s svojim zvrhanim in pisanim dejanjem oziro priročnosti za igralski razmah. Igrali bodo: Strakoperja Danilo Goranšek, ki bo po doigem premoru prvič nastopil v ljubljanski Drami, nazajje bodo sodelovali: Starčeva, Goranškova, Rakarjeva, Nakrat, Bratina, Košič, Košč in Blaž. Režiser: Milan Koščič.

Drama pripravila v novi uprizoritvi režiji inž. arh. Bojana Stupice Pavla Golie mladinsko igro »Jurčič«. Zgodba o najmlajšem dečku, ki mu je Vener ocpihal moko iz koša in mu da v povračilo duševan zvonček in čarobnega petelinčka, je kar se dela ljubka. Novo glasbo je komponiral naš znani pianist Bojan Adamič. Foselno bo ugajal delci cirkuš »Čudež«, v katerem bodo nastopali kamele in opica. Tudi zvesti kuža Čuvaj bo pripravil mladim mnogo zabave.

OPERA

Nedelja, 15. marca ob 15. uri: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Cene od 18 lit navzdol.

Ponedeljek, 16. marca zaprto.
Torek, 17. marca ob 17. uri: Orfej in Evridika. Premiera. Red Premierski.

Benešovo opereto »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron« bodo peli danes popoldne ob 15. uri po zmazanih cenah. Zasedba je sodeča: Matije - Zupan, Lenka - B. Saričeva, Fiedova - Japljiva, Klement - E. Sencin, Riba - M. Sencin, Tomc - Janko, Maruša - Poličeva, sluga - Rus, godec - Simončič. Dirigent: Simoniti, koreograf: inž. P. Golovin.

V prvih dneh prihodnje tedna bo premiera Gluckove opere »Orfej in Evridika« z Golobovo kot Orfejem, Vilaljevo kot Evridiko in Kuševico kot Amorjem. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf, inž. P. Golovin, realizacija scene po zamisli rež. Debevcva: inž. E. Franz.

Kino Dopolavoro. Danes popoldne ob 15. uri v Dopolavorovem kinu predvajan film »Kapitan Fracassa«. Predstava bo v dvorani na Taboru, je brezplačna in namenjena ljubljanskemu občinstvu. Vstopnice dobite pri svojih podjetjih ali pa v pisarni Pokrajinskega Dopolavora.

ecco la chiave della salute
Togal
Cura influenza, Zdravi hripro, NEURALGIE, REUMATISMI, LOMBAGGIE e rapidamente ne calma i dolori
Lob. G. MANZONI & C. - Milano - via Veto, 3

Gospod dobro situiran, 35 let, 30 letno poznanstvo z damo do 33 let. Silka zaščena v svrhu ženitve. Tajnost za jamčen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vigrede« 3254-23

Razno
Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. l. 3.—.

Obri
Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. l. 3.—.

Previde
v italijansko izvršje prazna Volčič, Knjiščeva, (prej Dvořakova) 13, tel. 3096. 3308-37

2957
DRVA PREMOG
IVSCHUMI

Zenitve
Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. l. 3.—.

Tovariša
poštenega, skromnega inteligenta želi spoznati 32letna gospodična radi Zenitve Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 454. 3240-23

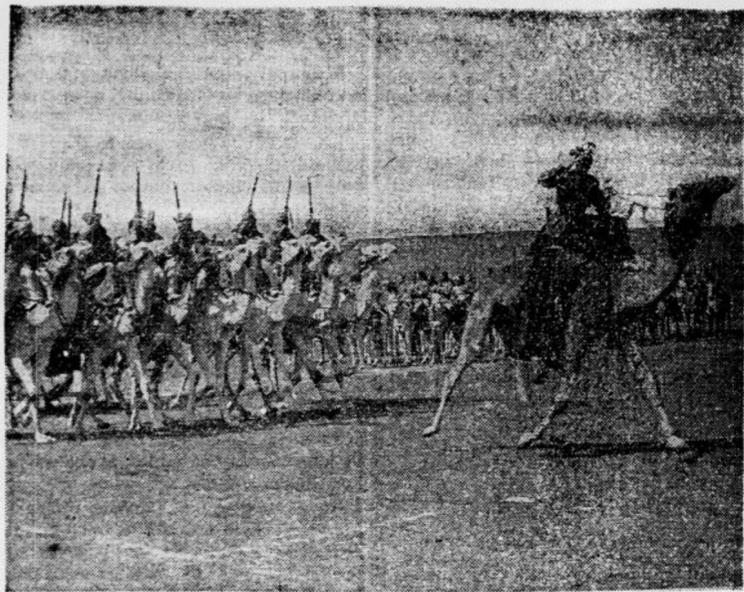
BUDINO con PESCE
Oggi che l'alimentazione dev'essere regolata con estrema razionalità, il Budino La Rocca merita ogni preferenza come alimento completo. Estratto nella sua composizione precisa, olio puro d'oliva e verdure, tre elementi basilari, di altissimo tenore nutritivo e squisitamente appetitosi.

RIBJA PASTETA
Dandana, ko mora biti vsa prehrana urejena s kritično racionalnostjo, pač zasluži RIBJA PASTETA La Rocca vsako prednost kot popolno hranilo. V njeni smesi je vmešano ribje meso, čisto olivno olje in zelenjava, tri osnovne vrvice, ki so rednice in izredno tečne.

LA ROCCA
BUDINO con PESCE
RIBJA PASTETA

Zvesti sobojevniki v vojni

Kronika



Oddelki libijskih meharistov, ki sodelujejo z ostalo italijansko vojsko v puščajnih predelih Severne Afrike

Vojna se je vedno naslanjala tudi na bolj ali manj dejalno pomoč živali. Ne da bi se posebej spominjali Hanibalovih slonov ali konja, ki je imel v zgodovini vseh vojn tako veliko vlogo, in ne da bi se ozirali na tovarne živali, kakor so osli, mule, volčedi, noji, voli itd., moramo priznati posebno mesto živali, ki je vedno spremljala človeka, mu pomagala ter ga vsaki celo reševala: psi!

Vdan, zvest, pogumen prav do junaštva — tak je ta človekov sobojevnik iz strelskih jarkov. Bojevnik iz prve svetovne vojne so ga obrinili v prijaznem spominu in tudi na današnjih bojiščih zavzema svoje mesto. Zdjaj vozi majhen vozček z dragocenim materialom, zdaj spet nosi kakšno nujno pismo, pazi na robu gozda ali se udeležuje z vojaški proizvodne akcije na terenu. Pes se lahko uporabi za prenosno službo, za stražo, za patrolno službo in za vprego, kakor pač dopušča njegova rasa, postava, moč, volhalna sposobnost, predvsem pa inteligenca. Uporabne so samo nekatere pasme. Tako so na primer pastirski psi najboljši za pomožno službo pri stražah, ker imajo zelo razvi tšluch, ovčarski psi pa so najboljši za patrolno službo, ker se vržejo na sovražnika in so se neradkrat že vrnili z ujetniki. Druge pasme izmed teh, ki prihajajo v poštev, se rabijo za vprego in predvsem kot sli.

Vzgoja psa za take namene je umetnost, ki zahteva mnogo potrpežljivosti, dobre in hkrati nepopustljive strogosti. Prva vaja, ki se je pes kaj hitro nauči, obstoji v tem, da razume na povelje: »Sedi! Leži!«. Ko se je četveronožni učenec tega naučil, gre učitelj k raznim gibalnim vajam in nauči psa, da se na prvi gospodarjev poziv takoj vrne. Višji tečaj obsega že težavnejše »premetee«: pes se mora navaditi vsem vrstam vojnega hrupa, ne da bi se ga bal in zaradi njega lajal; okrog njega žvižgajo krogle, pokajo puške in revolverji, mitraljeze spiljejo svoj ogenj, toda za vojno pripravljen pes ne sme pokazati nobenega vzmernjenja. Potlej sledi vaja za stražno službo in vaje v orientaciji, zakaj pes mora najti

svojeja gospodarja, ne da bi mu le-ta žvižgal ali ga klical. Vse te vaje se delajo tako, da pes ne dobi udarca, če je kaj napačno storil, marveč ga učitelj nagradi s kakšnim grizljajem, kadar se je dobro postavil, a zanknega »učenca« temeljito ošteje ali prisili, da mora nekaj časa raztegnjeno ležati. Najhuša kazen je ta, da se psu ne dovolijo počitek in medtem ko se pridni tovariši igrajo, jih mora neubogljivo gledati zaprt v svojo hiško.

To sta nekako ljudske in srednje žolice v pasji vzgoji. Šole na visokih šolih usposobijo psa za njegove posebne naloge. Če naj se uporablja za stražno službo, se mora naučiti, da bo s civiljenim, ne pa z lajnanim opozoril na nevarnost; če bo postal sel, ga nauči, kako naj najde svojega vodnika na bojnem terenu v razdalji treh kilometrov. Vrečne nse vadijo za prenos tovarov v teži od dveh do dvesto kilogramov. Taki psi so uporabni tudi za visoke gore in se obnesejo zelo na stezih, ki jih niti mežer ne morejo ureabljati. Psi prenašajo živeč in strelivo. Aljaški psi pa vadijo na visokogorske vrhove sani z živečim ali pa na smučih pritrjene nosilnice.

Če je že beseda o pasji vojni službi, bi bilo krivično pozabiti na sanitetno pasjo, ki je slaven zaradi svojega poguma in neumorne vdanosti. Med svetovno vojno 1914 do 1918 je francosko društvo za sanitetno in vojno nse odposlalo na fronte 3251 treniranih psov in vojna kronika je polna zapisikov o njihovih dejanjih, tako na primer o psu Trucu, ki je rešil v Vozehih življenje 150 ranjenecem, ali o Dominu, ki je odkril ranjenca v zasutini in privedel na lice mesta vojakov z ranjenico. Koliko vojakov se mora zahvaliti za življenje tem zvestim prijateljem človeka! Marsikateri vojak, ki je imel opraviti s sanitetnimi psi v svetovni vojni, se bo sromotno iskreno žalostil svojih tovarišev ob izgubi kakšnega posebno bistrega in posebno prizadanelega psa.

Manj slaven in manj filiarinen kakor pes je poštni golob, čeprav je tudi ta vojakova dragocena pomoč in je storil v stiski že marsikateri vojaški skupini dragocene

usluga. Znano je, da takšni golob preleti v uri 80 km in v enem samem dnevu 700 do 800 km. Pasme, ki jih danes uporabljajo, so posebno razvite in poštni golob se že po zunanosti, po vsej drži znatno razločuje od domačega goloba. Te vrste golobov odlikuje to, da imajo zelo radi svoj golobnjak in čim starejši so, ljubši jim je ta njihov »dom«; prav ta instinktivni nagib, ki jih sila, da se vračajo »domov«, je umel človek izrabiti v svoj prid.

Tudi golobe vzgajajo za njihovo službo in ta preizkušeni vzgojni sistem, ki je zaupan skrbi posebnih drešerjev, je danes že zelo izpopolnjen. Novo je bilo v novejšem času odkritje nekoga Španca, da lahko poštni golobi letajo tudi ponoči in da vžle temi dobro razločijo svoj golobnjak. Na tej podlagi se je usmerila tudi priprava za uporabo golobov v vojnem času. Golobji »vzgojitelje« ima kaj težko nalogo: biti mora prijatelj goloba, vendar pa trden v svojem za držanju, ne sme ga raznežiti, a tudi ne preplašiti. Kadar so golobi, te prijazne in lepe, inteligentne in pozumne živalce, usposobljeni za svoje naloge, lahko sodelujejo v bitkah, pogumno prenašajo preko ognja in dima, nad peklenim hrupom topov in bomb dragocene vesti, ki lahko rešijo nešteto življenj in morda celo odločijo izid bitke.

Po raznih uspešnih poizkusih, ki so jih izvedli najprej na Japonskem in potem v Nemčiji se uporabljajo v moderni vojni tudi čebele za službo prenašanja vesti, in sicer z izrabo nekoga kemičnega postopka, ki ima to prednost, da je absolutno diskreten. Mimo tega ne more noben sovražnik zabraniti čebelar preletavanja fronte. Seveda je taka uporaba čebel možgata samo v toplim času, ker čebele ne prenesejo mraza, in na primernem terenu v času pozicijske vojne.

Sodaj, ko preživljajo narodi največjo vojno v svoji dosegani zgodovini, ne smemo pozabiti tudi teh tovarišev in sodelavcev iz živalskega sveta, tembolj ker jim gre hvala za rešitev mnogih človeških življenj.

Vrtnarji in sadjarji na delu

Novo mesto, dne 14. marca

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Novem mestu že dolga leta marljivo deluje in si je priborila za razvoj in izboljšanje vrtnarstva in sadjarstva na Dolenjskem ogromne zasluge. Delo v tem tako koristnem društvu pa je lansko pomlad skoro popolnoma zastalo radi tedanjih izrednih razmer, čeravno bi naš tedaj mrcalo biti društvo izredno delavno. Zaradi tega so si vsilili odborščinskih zastavilci nalogo, da letos nadoknadijo zamujeno ter posebno sedaj pred pričetkom največjih del po vrtovih in sadonosiških del prebivalstvom zbudijo zanimanje za čim smotrnejšo obdelavo vrto in sadonosišev.

Nedeljski redni letni občni zbor društva je dokazal, da vlada med dolenjskim prebivalstvom še vse premožno zanimanje za delovanje tega pomembnega društva, saj se za njegovo udeležbo le strojno število družinskih članov. Kljub slabim udeležbi je bil občni zbor izredno pomemben za nadaljnji razvoj dolenjskega vrtnarstva in sadjarstva, saj so bili na njem sprejeti skleni ki bodo podružnico brez dvoma dovedli do živahnjerega delovanja. Občni zbor je otvoril in vodil podružnični predsednik g. ing. Matija Abec. V predsedniškem poročilu je omenil, da radi vplokicev družinskih odborčkov na orožne vate ni mogel biti izveden lanskoletni delovni načrt. Radi tega je nujno potrebno, da društvo v letošnjem letu podvoji svoje delovanje. Tajiško poročilo je poljal gosp. Flego. V svojem poročilu je podal podoben opis društvenega dela ter med drugim tudi navedel podatke o škodi, ki jo je povzročil lansko zimo po dolenjskih sadonosiških zalec. Dočim so znašale lovške zaokupine le okoli L. 6.000, je bilo ugotovljeno škode po zatecih v sadonosiških 45 tisoč lir. V blagajniškem poročilu je blagajnik g. Lillia Velkoslav poročal, da ima podružnica sedaj 85 članov, ki se na premo aktivno udeležujejo pri društvu.

Pri volitvah je bil z manjšimi spremembami izvoljen dosedanj odbor s predsednikom g. ing. Absecem na čelu, kakor je bilo med mnogimi skleni tudi sklenjeno, da mora novo izvoljeni odbor stori vse potrebne priprave za zrnadite lastne sadne sušilnice, katero podružnica najbolj pogreša.

ČEMU OBZIDANO POKOPALISCE?

Ko je Ford praznoval 75-letnico, so ga prosili, naj prispeva za zgradbo velikega pokopališkega zidu. Ford ni hotel dati niti dolarja. Ko so ga vprašali za vzrok njegove odločitve, ki je vse razočarala, je odgovoril:

— Čemu naj bo pokopališki zid? Ti, ki so tam, ne morejo zbežati. Tistim pa, ki še niso tam, bi vi čisto po nepotrebnem branili, ker nečete tja. Čemu torej hočete obzidati pokopališče?

Ukinitev postanka pri vseh potniških vlakih na postaji Ljubljana Rakovnik. Pričeno z nedeljo 15. marca t. l. se uknejo do nadaljnjega na postaji Ljubljana Rakovnik postanki pri vseh potniških vlakih. Potniki iz Ljubljane, namenjeni na Dolenjsko, bodo morali vstopati na postaji Ljubljana glavni kolodvor in oni z Dolenjskega, namenjeni v Ljubljano, bodo morali izstopati na postaji Ljubljana glavni kolodvor. Isto velja tudi za odpravo prtljage.

Prosiava papeževga jubileja. Papež Pij XII. bo v maju proslavil pet in dvajsetletnico posvetitve v škofa. Za jubilejne proslave, ki bodo imele v Rimu posebno slavnosten značaj, je bil določen praznik dne 14. maja t. l.

Smrt matere 16 otrok. V Ziljski dolini je umrla ga. Marija Grubarjeva, po rodu Auerspergova. Stara je bila 75 let in je bila vdova po gozdnem čuvaju. Rodila je 16 otrok.

Nov grob. V Trbovljah je preminila po daljšem trpljenju ga. Binca Malovrhova, po rodu Otrinova. Pokopani so jo na domačem pokopališču. Pokojni bomo ohranili blag spomin, zaljubljenim svojcem pa izrekanmo naše iskreno soznanje!

Smrt na fronti. Pri borbah severno-vzhodno od limenskega jezera je padel 2. marca stotnik Ernest Klosssek, vitez zeleznega krsta. List pravijo, da je njegov polk izgubil svojo edinočnejšo oporo. Stotnik Klosssek, ki je bil doma iz vzhodne Prusije, je s svojimi zadržanjem do smrti podžgal vojake k največji vztrajnosti.

Italijanski obožovalci delavci pri nemških ranjenicah. Iz Linza poročajo: Skupina italijanskih obožovalnih delavcev, zaposlenih v znanih Steyrovih tovarnah, je te dni obiskala neko rezervno vojno bolnišnico na Zgornjem Avstrijskem in je pripravila nemškim ranjenecem nekaj ur prijatelne razvedrila. Italijanski delavci so prinesli s seboj prav lepo število steklenic čantija in kopico cigaret, ki so si jih zadnje tedne prištilili. S prisrčnimi darili so se zlasti povečali radost obiska.

Porodila je trojčke med vojaki. Budimpeštanski listi poročajo iz zesele Ukrajine, da je v neki majni vojaški bolnici na ukrajinski vasi iskala pomoč krepka kmetka, ki je občutila porodno popalko. Neki podčastnik, v civilu študent medicine, je nadomestil zdravnika in babico in porodnica je srečno povila trojčke moškega spola.

Tudi na švedskem izvršujejo ženske moško službo. Iz Stockholma poročajo, da je v zadnjih dneh prevzelo prvih sto žensk službo na tramvajih in avtobusih, ker so bili mnogi moški sprevidniki vpoklicani pod orožje.

Povodnji tudi v Turčiji. Pomladanske vode označujejo v vseh deželah neogibni konec zime. Tudi iz Turčije poročajo, da sta rekli Djejhjen in Seyhen narasli in poplavili okrog dvanajst vasi v okolici Adana. Ni še znano, kolikja je škoda in ali je bilo kaj človeških žrtev.

Na severu še gospoduje huda zima. Iz Švedske poročajo, da se je zima zopet poostriala. V zadnjih dneh so celo na zapadni obali zaznamovali temperaturo 38 stopinj pod ničlo, ki je v teh krajih že redke pojav.

Spekularje z otem v Gorzli. Pred osimem v Gorzli je bil te dni proces zoper Domenica Del Core iz San Vito del Normanni pri Brindisiju, ki je spravil iz svojega kraja v Gorzlio okrog 160 kg olja in sicer tako, da ga je skrtil v usnjene mehove in le-te zaprl v zaboje, na katerih je bila označena vsebina z: dežniki. V Gorzli mu je pri tem pomagal brivec Bifaro Egido. Šodišče je obsodilo Del Cora na leto dni ječe in 5000 lir globe, Ernesta Berna. Maria Peteanini in Marijo Mazora pa na denarne kazni zaradi nedovoljenega nakupa olja.

Učite se strojepisja! Novi eno- in dvo-trimesečni tečaj prično v torek 17. marca. Pouk po desetprstnem sistemu. Največja moderna strojepisnica. Učnina nizka. Vpiše se lahko vsakdo. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavode«, Ljubljana, Dobrbranska 15. Telefon 43-52.

Poročna potovanja v Rim. Od 29. julija 1932. ko so v Italiji uvedli posebne železniške olajšave za novoročence, ki hočejo obiskati Rim ali z Rima druge kraje v Kraljevini, se je poslužilo te ugodnosti 312.532 dvojice, med njimi 3003 dvojice iz obmejnih krajev.

Velik požar na kolodvoru v Bukarešti. Iz rumunske prestolnice poročajo, da je v noči od 11. na 13. marec izbruhnil požar v čakalnici tretjega razreda na tamošnjem kolodvoru. V prstoru je bilo okrog dvesto oseb, ki so čakale na jutranje vlake. Okrog sto potnikov je železniško osebje rešilo, ostalih sto pa je došlo opekline in rane.

Uspeh velikovškega znanstvenika. Kakor poročajo nemški listi, je 36letni znanstvenik dr. Siegfried Strgger, doma iz Velikoveca, zdaj ravnatelj botaničnega inštituta živnozdravniške visoke šole v Hannoveru, odkril važen znanstven postopek pri raziskovanju bakterij. Za kot študent v Celovcu in Gradcu je znal v kratkih minutah dognati, ali je kakšna celica še živa ali pa je že umrla. Njegov postopek se lahko uporablja tudi pri najmanjših organizmih, pri bakterijah. Mladi raziskovalec se poslužuje mikroskopov s pomočjo fluo-

rescence. Novo barvilo (akridion) povzroča, da preiskovane celice fluorescirajo zeleno, če so še žive, in bakreno rdeče, če so mrtve. Postopek se lahko praktično uporablja v celih vrstah važnih preiskav. Vsaka tovarna kvasa lahko poslej ugotovi, ali so njene kulture žive ali izumrle. Doslej so bili za take raziskave potrebni ceji tedni. V manj kakor treh minutah je zdaj tudi mogoče razlikovati mrtve in žive bacile jetike. Desinfekcijska sredstva se lahko zdaj preizkušajo, ali in koliko zasestljivo pomore bakterije. Pobiranje kuznih boleznih bo poslej enostavnejše in učinkovitejše. Postopek dr. Strggerja se odlikuje z brzino in zasestljivostjo.

Velikonočne posiljke je treba v Nemčiji oddati do 25. marca. Kakor v božičnem času, računajo Nemci tudi v velikonočni dobi, da bo naval pošilk tako velik, da jih bo pošila komaj zmogajvala. Izprva je že bilo določeno, da je treba velikonočne pošiljke oddati do 15. marca. Naknadno pa je bilo pjasnjeno, da velja skrajni rok do 25. marca. Vsi zavoji in zavojčki morajo biti dobro zavezani in vsebina mora biti taka, da se ne pokvari.

Zelezniški promet v Nemčiji je nadalje omejen. Nemški državni tajnik za turski promet je podaljšal vse določbe o omejitvi prometa do 30. aprila 1942. Obenem je bila izdana nova naredba o ureditvi potniškega prometa v dobi po letošnjem 1. maju. Podaljšanje imenovane naredbe pomeni, da morajo biti prostori po letoviških in zdraviliških se nadalje namenjeni zgolj vojakom, ki pridejo na dopust, in onim, ki opravljajo vojaško važno delo. Izkazati se je treba kakor doslej z dopustnico ali pa z izkaznico podjetja. Potniški promet mora biti še nadalje močno omejen, ker je nemška država železnica zavoljo vojno važnih nalog in s prevzajanjem življenjskih potrebščin močno obremenjena. Zato morajo civilisti dajati v potniških vlakih, kolikor jih je sploh na razpolago, prednost vojakom in drugim, ki jim je dovoljeno, peljati se na dopust.

Nov gradbeni slog na nemškem vzhodu. Gradbeni urad pruske pokrajine izdeluje nove določbe o gradbenem slogu v nemških vzhodnih pokrajinah, ki so prej pripadale Poljski. Ker bodo po vojni nastali desetstični povih hiš, hočejo že zdaj poskrbeti, da bodo vse stavbe v skladu s pokrajino. Bodoče hiše bodo po novem načrtu imele bolj vzpeto streho in ostro razčlenjeno fasado, vse drugače kakor je to v navadi drugod v Nemčiji. Nove stavbe bodo prilagodene tradicionalnemu slogu stavb raznih redov in slogu iz dobe Fridenka Velikega. Novi gradbeni slog naj bi izrazil duha frontonikov in tistih naseljenih kmetov, ki so to zemljo pridobili za Nemčijo.

Zobni ambulatorij dentistične šole v Ljubljani. Vegova 8, sprejema od ponedeljkih, sredah in petkih dopoldne.

Stenografski tečaj — novi — prične v torek 17. marca. Vpiše se lahko vsakdo. Učnina nizka. Informacije daje: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavode«, Ljubljana, Dobrbranska 15. Telefon 43-52.

Zajecar! Marija, Hani in Duli! Pozdrave od staršev, čestitke za rojstni dan Dulijev tudi od Irene in Henrika.

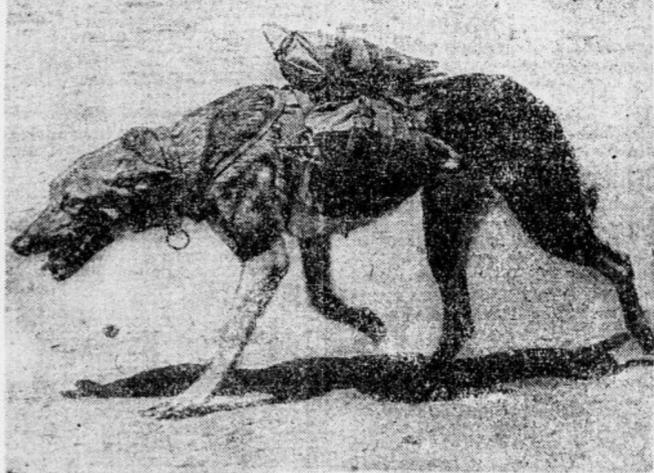
IZ LJUBLJANE

Novi val pomladnega mraza, ki je pritisnil v noči od četrtka na petek, se vztrajno drži. V teku petka je ponovno padalo baje pšeno, ki je proti večeru rahlo pobellilo Ljubljano. Ponoči je nadalje pršilo in v sobotnem jutru je bila Ljubljana spet rahlo pobeljena, kakor da je padla slana. Letos se kar ne moremo ločiti od zimске beline. Mestni delavci so pospravili po ulicah poslednje snežne barikade, a še in še se ponuja nov sneg. Mraz je bil posebno večerjaj zjutraj kar občuten. Čež dan je tu in tam spet po malem rosilo. Nebo je jesensko sivo poveznjeno nad ljubljansko pokrajino.

Ravnateljstvo L. mečane mečanske šole na Viču v Ljubljani vabi svoje učence in učence, da se v ponedeljek dne 16. t. m. ob 10. uri zberejo na dvoršču ljudske šole na Viču, kjer jim bodo gg. razredniki izročili dijaške knjižice in osebne izkaznice. — Ravnatelj.

Vadnici drž. učiteljske šole v Ljubljani. Ravnateljstvo učiteljske šole sporoča, da prično učenci in učence obeh vadnic prihajni ponedeljek dne 16. t. m. (učence), oziroma v torek dne 17. t. m. (učence) z nadaljevanjem pouka. Pouk se bo vršil v nekoliko skrajšanem obsegu v učilnicah I. deske ljudske šole na Ledini. Za vadnici so določeni naslednji dnevi in ure: 1. deska vadnica — torek, sreda, četrtak in petek popoldne od 14.45 do 18. ure; 2. dekliska vadnica — ponedeljek, torek, četrtak in sobota od 11.15 do 14.30. Ravnatelj Ivan Prijatelj.

Pobiranje smeti po Ljubljani je bilo na nekaterih krajih moteno ter je zato zastalo. Mestno poglavarstvo zato opozarja vse prebivalstvo, da mestni smetariji pobirajo smeti po stalnem vrstnem redu. Če torej smeti na določeni dan niso pobrane, jih bo smetar gotovo pobral kakrat, ko ti isti kraj spet pride na vrsto. Stanovalci okraja naj pa potrpe in pripravijo zaboje s smetmi za prvi naslednji redni dan pobiranja. Če smetariji ne pridejo, se to vedno zgodi samo iz opravičljivih razlogov, ki niso odvisni od poslovanja mestnega cestnega nadzorstva. Opominjamo pa, da je nedopustno puščati polne zaboje s smetmi po več dni na cesti, ker je to proti higijenskim predpisom.



Dvojna služba: vojaški pes za prenašanje golobov pismošč

Dobro tetko in strička iščem

Ko smo bile majhne punčke, smo si vse želele, da bi nam ožvela punčka-igrarka. Lepo bi jo oblačile, hranile, kopale, pestovale, kljubkovaile, pa tudi natepile bi jo seveda, če bi ne bila pridna. Če nas je kdo vprašal, kaj bomo, ko postanemo velike, smo odgovorile, da bomo mame. Mnoge so se poročile in doživele svoje hrepenenje, da so držale v naročju »živo punčko«, mnoge so ostale same, nekaterim pa se tudi v zakonu ni izpolnila želja, da bi bile dobile otroka. Koliko neizražene in nepodajene ljubezni izgore, ne da se bil kdo ogrel ob nji!

Koliko malih nesrečnih bitij bi lahko našlo zavetje v takih dobrih domovih in plemenitih ženah, ki same nimajo otrok. Koliko sreče in veselja pa življenja bi prišlo v take samotne domove, če bi se ljudje mogli odločiti in bi vzeli za svojega tuje dete, siroto. Mnogim ljudem, je že sama misel, da bi kaj žrtvovali za tuje dete, odvrtna. Drugi si spet mislijo, da bi ne mogli ljubiti tujega otroka. Saj je morda res, da se za varnost in življenje tujega otroka ne bi tako tresli, kakor se za dete, za katero smo trpele, toda vse to je samo v naše dobro. Adoptirano dete pa nas bo ljubilo kakor lastno dobro mater. Otrok ljubi tišega, in ljubij njega in ki mu je dober. Krinima tu popolnoma nikakega vpliva. Poznani primer, ko je imel oče najrajši tišega otroka, ki ni bil njegov... In kaj ve

dete o svojem postanku? Če otrok živi med nami, bo po naše čustvovale, po naše mislil, ves bo naš, saj je zrased pod vplivom naše vzgoje in ljubezni. Lasten otrok nam lahko kdaj pozneje očita, zakaj smo mu dali življenje, imel bo zahteve, ki mu jih ne bomo mogli izpolniti, adoptiran otrok tega nikoli ne bo storil.

Kako napačno je mnenje, da ni mogoče ljubiti tujega otroka tako kakor lastnega, nam lahko izpričajo tisti, ki so že vzeli tuje dete za svoje. Nekaj zelo, zelo bogati ljudje, ki v prvih letih zakona niso bili dobili otroka, so vzeli iz zavetišča dečka-dojčenska. In ko so čez dve leti dobili hčerko, je rekla mami, da se ji zdi, kakor da ne bo lastni otrok nikoli zavzel v njenem srcu tistega mesta kakor adoptirani deček. On je prinesel blagoslov v naše življenje, je večkrat rekla. Prijatelj in znanci so prihajali gledat tega otroka kakor da je edinstveno dete na svetu, prinašalji so mu darila, milovali so ga in jima čestitali, ker sta bila tako plemenita.

Otrok nam vsak dan sproti poplača naše delo in skrb. En sam otrokov nasmeh pa ovite mehke ročice okrog vratu so nam bogato plačilo za vse naše žrtve. Samo pri otroku se človek spet lahko od srca nasmeje, samo z njim lahko doživljati spet trenutke sreče. Z otrokom se podaljša naše življenje, zdj se nam, da je postala nit našega življenja trdnjša, da ji zaradi otro-

ka ni konca. Ob otroku pozabimo na naše male skrbi in neprijetnosti, več ne mislimo in ne gledamo samo nase. Gube na obrazu in sivi lasje, ki nas presenečajo, nas več ne bole. Za našega otroka smo in bomo vedno najlepše!

Nekateri ljudje, ki so se kdaj bavili z mislijo, da bi adoptirali tuje dete, pa tega niso storili, se izgovarjajo, da bi otroku ne mogli nuditi tega, kar bi želeli. Ta izgovor je prav tak, kakor če od samega prevlekega usmiljenja bežimo od ponesrečnega, namesto da bi mu pomagali. Karkoli bomo takemu otroku dali, da mu zboljšamo položaj sedaj in v bodoče, že smo storili mnogo za tega otroka. Koliko imamo pri nas dobrih domov z enim samim, morda z še nekoliko odraslim otrokom, pa bi lahko rasel poleg še drug otrok, ki nima nikjer doma in staršev, nikjer ljubezni! Bratec ali sestrica bi bil domačemu otroku in lastni edineček bi imel v življenju svojega človeka, kamor bi se zatekel kakrat, ko ne najde tolažbe ne pri prijateljih, ne pri znanjih. Ponočil bi stare obroke in čevljičke, pa bi bili vsi skupaj srečni.

Pred nekaj leti so se v Ameriki spomnile filmske igralko, da bi jim bilo v veliko iraklamo, če bi adoptirale sirote. Mlade igralke, ki so se imele svoje domove, so vzete male otročičke in se niso mogle več ločiti od njih. Kamorkoli so šle z otrokom, povsod so jih občudovali. Po njihovem zgledu so potem mnogi ameriški bogataši vzeli ubožne otroke za svoje in zavetišča so bila ponekod izpraznjena.

Ko bomo nekoč prispeli do našega nezogibnega konca, bomo pogledali nazaj po vsem svojem življenju, iskajče svojih dobrih del. Kako težka bo naša smrt, če ne bomo umrli z zavestjo, da smo živeli keristno, da smo pomagali in lajšali bol, kjerkoli smo mogli! Kakšna sladka tolažba v zadnji uri našega življenja pa bo, če bomo rešili katerega teh malih, ki jih nihče ne ljubi, ki nimajo doma. Tedaj bomo vedeli, da nismo živeli zastoj in z mirno vestjo bomo prestopili prag večnosti...

Mnogo dobrih in plemenitih ljudi zapusti svoje premoženje po smrti raznim ustanovam, malo pa je takih, ki bi se mogli odločiti, da bi odstopili del svojega premoženja, še dokler so živi. Ali jim je vse eno, kako se bo njihovo, morda kdaj težko pridobljeno premoženje, upravljalo? Če bi odstopili del svojega premoženja v dobrodelne namene, dokler so še zdravi in močni in bi sami nadzorovali upravljanje svoje imovine, bi tisti denar gotovo prinašal večje obresti, kakor sicer. V takem primeru bi se jim ne bilo treba popolnoma ločiti od imetja, še naprej bi bili gospodarji in upravitelji. Ali se bo kdaj našel med nami človek, ki bi zgradil velik detjji dom in sprejel vanj vse nesrečne otroke v deželji? Kako srečen bi bil tak človek ko bi videl, koliko otrok je rešil poguba. »Sveti spomin«, ki jih gojimo za ljudmi, ki zapuščajo premoženje dobredelnim ustanovam, počasi obledje, toda večno svetel bi ostal spomin na takega človeka, ki je še v svojem življenju kaj napravil za druge.

Dobre, neznanne tetke in strički, rešite



Marija Dočka

u— Na strokovni nadaljevalni za mehaniko in tehnično obrt na Ledini se vrši pouk od 17 t. m. dalje od torkih, sredi četrtkih in sobotam ob 15 uri in ne kakor doslej ob 14.

u— Za pravne izpite na trgovski, soli in akademiji se pripravljajo iz vseh predmetov djaki in drugi, interesi inštruktorja izprašani profesorji. Prjave vsa dan od 9 do 12 dopolne v pisarni Sver in Koss, Cesta 29, oktobra (Rimska cesta) št. 18.

Ob 14.30, 16.30 in 18.30 VESELI TEATER

u— Danes si ogledite v »Veselim teatru« zabavni in presvajajoči polni 16. program. Predstave ob 14.30, 16.30 in 18.30. Na sporedu Vombbergerjeva enodeljanka »Čudna snubca«, drama »Ljubosumje«, sredi zgodovinski serije, solonastopi, kuplet, itd. Po možnosti se oskrbite vstopnice že v predprodaji; bližnja posoda od 10. dopolne nepreklicno do večera.

u— Maja zadnja za p.kajnim nadzornikom Urdihom Alojzijem se bo braja v tobo ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

u— M. U. Dr. Vjant France, bivši asistent splošne bolnišnice se je preselil v Gledališko ulico 13 I. Ord nira od 12. do 15.

u— Djaki naje srednjih, strokovnih in mešanskih šol imajo priliko pričutiti se strojeplaja in stenografije v posebnih tečajih ki prične v torek 17. marca. Učnina n zka Informacije, prospekte daje Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Telefon 43-82

u— Na Rožnik. Sprehodi na Rožnik je mogoče po poti iz Poljoznika in strelšča. Goščina redno posluje in se priporoča.

u— Podpornemu društvu za zluhonemo mladino je okolijski imenovan dobrotnik iz Ljubljane znesek 500 tr. za kar se mu odbor iskreno zahvaljuje z željo da bi našel še kaj, kar bi pomagal.

u— Podporno društvo železniških delavcev in uslužbenecv za ljubljansko pokrajino v Ljubljani običajno svoje člane, da bodo volitve skupinskih zaupnikov dne 30 aprila 1942. Upravni odbor

u— Starokatoliška služba boja bo v nočih 15 t. m. odpade, ker je g. župnik obolel.

u— Umetnostna razstava v galeriji Obesnel, ki je odprta dnevno od 9. do 18. ure obsega nad sto izbranih del v raznih snoveh kakor kamnu lesu, mavcu, olju temperi freske akvarele in lesoreze. Razstavljene so umetnine naslednjih slikarjev in knjižarjev: Franceta Kralja, Achina Brleca Kotarta Kuharja Kvasa, Tomazina Turka Strelika in žnidaršiča Obkolvalca opozarjamo, da je izšla za to izdajo razstava knjižice »Slovenska moderna umetnost«, ki služi obenem za katalog. Ogled razstave priporočamo.

Iz Novega mesta

u— Zivljenje in smrt. V februarju je bilo v kapiteljski smišelski in prečenski čunji rojenih 26 otrok od tega 13 fantov, 1 par dvojčkov in 2 mrtvorojenčka.

u— Poročili so se: Globelnic Ivan in Komljanec Alojzija Paldič Ivan in Golob Ivana, Parkelj Janez in Mur Ana, Ivan, Sirčelj Milivoj Jožef in Poljanšek Vida, Darovc Janez in Zonta Franciška, Hren Gvido in Luzar Antonija, Vesel Dominik in Sančkar Marija, Gregorič Mihael in Slaček Jožefa, Grubar Martin in Medič Marija, Udovič Alojzij in Dragan Marja, Pečaver Vincencij in Zibert Marija, ter Vidmar Jože in Bukovec Marija. — Umrlj pa so: Lukan Avguštin Klemenčič Franc, Hari Marija, Verček Mihael, Gorenc Alojzija, Klemenčič Marija, Hudorovac Marija, Buzund Špela, Zagorec Aneza, Gregorič Franciška, Žaran Anton, Kumar Alojzij, Judnič Neža, Brudar Vinko, Rietler Ana, Rahne Ana, Turk Antonija, Božič Marija, Šonc Terzija, Blažič Jerica, Kozamurnik Janez, Perše Jože in Vidmar Janez.

u— Živilski trg. Kljub neugodnemu vremenu je bil tudi petkov živilski trg zelo dobro založen z živili in so se gospodinjstva ponovno lahko dobro založila za n-deljo. Največ je na trgu še vedno mlačnih izdelkov in jaje. Prvič po daljšem času so prodajalke prinesle na trg tudi krompir in večje količine fižola, ki je bil na kaf hitro razprodan. Cene na trgu so nekoliko popustile in so stala jajca 1.50 L komad, smetana 20 L liter, mleko 1.50 do 2 L liter, fižol 10 L kg, krompir 2 L kg, zelje 1.50 lire glava, kisló zelje 2 L glava, kisló repa 1 L krožnik, kasa 6 do 7 L kg. Zelo dobro je bil trg založen tudi z jabolk in malimi mlesklnimi izdelki.

u— Mrljca je okradel. V petek se je moral zagovarjati pred sodnikom poedincem novomeške okrožnega sodišča s.o.s. Rezeljem 30-letni krojaški pomočnik Leskovec Jože iz Šmarje pri Jelšah. Obtožnica, ki jo je zastopal višji državni tožilec Prijatelj mu je očitala, da je letos 24. avgusta pri preoblačanju pokojnice Avgusta Lahnerja v Potčeni vasi istemu ukradel zlato uro, 3 pare nogavice in par rokavic, ter so bili vsi ti predmeti še istega dne najdeni pri njem. Obtožnec je dejanje v celoti priznal in se zagovarjal da je te stvari samo shranil pri sebi. Zasluslane priče so ga obremenjevale še za druge tavnice, ki jih je obdolženec odločno tajil. Na predlog državnega tožilca je bila razprava v svrhu pribave kazenskega lista obtoženca od celjskega okrožnega sodišča preložena.

u— Naročila za oglase in za »Jutro« prevzema naša podružnica v Novem mestu. Ravno tako je edino ona pooblaščenca sprejeti denar za našo upravo.

u— Številne nesreče. V Smolenji vasi je gnal napajal živino 50-letni poljski delavec Golob Jože. Med potjo na ga je nenadoma krava sunila s tako silo v trebuh, da mu je povzročila resne notranje poškodbe. — Na črnomeljki postaji je nadzoroval nakladanje hlodov 43letni predelavec Janez Volf iz Črnomlja. Nenadoma se je zvalil s kupa hlodov težak hlod in zadel Volfa v glavo; razen težkih zunanjih poškodb ima ponesrečenec tudi pretres možganov. V Uršnih selih se je pri tesanju uskal v desno nogo 30-letni česar Jože Klobučar. Vsi ponesrečenci se zdravijo v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji.

u— Novogrobni. V Trzinu je umrl 57letni Josip Beilhar, vodja lokomotive na progi iz Trzina v Kranj. Pogreba so se udeležili številni porobeli. — V Radovljici je umrla 75letna kmetica Marija Mrakova, obéznana »Silhova mama«. — Na Jesenicah se je v času od maja do 31. decembra 1941 rodilo 175 otrok umrlo pa je 87 oseb.

u— V smartnem pri Ljubi so imeli zabavni večer, ki ga je priredila policija. Izral je veliki orkester, tercel je pel razne vžigavke in klovni so predvajali smešne točke.

u— Razdelitev zimskih podrob je bila nedavno opravljena. Za ravne rodinje skrbí vodja pomožne sekcije šolski upravitelj Matej Kovčič.

u— Požar v Ljubi. V litiski predmestni prostoru za mehaniko je nedavno nastal požar. Po naglih ukrepih ravnateljstva pa se ogenj kmalu omešil in zadušil.

u— Na Jesenicah so bila na področju krajevne skupine priredena 4 javna zborovanja. Krajevna skupina obsega tudi več

okoliških krajev. Govorili so razni govorniki.

V Cerkljah je bilo v nedeljo prvo zborovanje NS stranke. Ko se je pripeljal okolijski vodja Kuss, sta nastopila krajevna godba in otroški pevski zbor. Poslovilo se je doseclanji vodja krajevne skupine Volkabunda Rado Hribar, na kar je okolijski vodja instaliral novega vodjo Alfreda Huberja.

V bolnišnici na Golniku se je končal tečaj za domačo bolniško nego, ki se ga je udeležilo 24 deklet.

Spominski zbor. Te dni so minila štiri leta, odkar je bila Avstrija prključena Nemčiji. V povodu te obletnice je sklical gaulceiter Dr. Rainer preteklo sredo zvečer v dvorano hotela »Sanowirt« v Celovcu zbor voditeljskega štaba ter odklovanecv s častnimi znaki stranke in s krvnim redom. Dr. Rainer je v okviru tovarškega večera predaval o marčnih dneh leta 1938.

Zensko zborovanje v železniški kapli. V dvorani kina v železniški kapli ki je bila sprostnostno okrašena, se je zbralo kakšnih 300 žensk, ki jim je govornica koroška pokrajinska ženska voditeljica Mitterwallnerova. Predavala je o dolžnosti žensstva v sedanjih vojni. Dekleta so prepevala.

Nesreča v tiskarni. V guštanski tiskarni na Ravnah se je hudo ponesrečil 36letni delavec Izak Tomaž. Pri naravanju listkov za tekočo kovino mu je padlo težko breme na nogo in mu je zdrobilo prstični. So ga v bolnišnico v Slovenjem Gradcu.

V enodnevni tečaj v Celovcu so bili sklicani oficirji policije, orožništva in tehnične pomoči na Koroškem. Tečaju je sledil dvodnevni službeni razgovor orožništva. Deželni propagandni vodja Drumlj je govoril o političnem položaju. Izvajal je, da se sedanja vojna ni pričela šele 1. septembra 1939. Njen pričetek seže v tisto dobo, ko je začel Adolf Hitler prebujati nemški narod. To je zbudilo sovraštvo ostalih, zato so se zarotili zoper Nemčijo na življenje in smrt. Govornik je nadaljeval: »V letošnji trdi zimi smo prestali težavno stanje. Gotovo pridejo tudi še v bodočnosti trdi dnevi. Zvoljlo tega je potrebna brezpogovorna zvestoba do vodstva v vsakršnem položaju.

S Spodnje Štajerske

Novi grobovi. V Mariboru sta umrla 48-letni čevljarški mojster Jurij Jančič in 37-letna železničarjeva vdova Marija Svetina v Lutomeru pa 70letni posestnik Franc Trstenjak.

Velik zbor v Trbovljah. V vrsti propagandnih zborovanj je bil sklican velik zbor v Trbovljah. Zbralo se je okrog 3000 rudarjev in drugih prebivalcev. Govoril je okolijski vodja Eberhardt, ki je žigosal vojne krivice in pozival rudarje, naj poskrbijo, da bo dobava premoga čim večja.

Zborovanje gozdnih posestnikov. Državna gozdna uprava je ustanovila v Gornjem gradu gozdarski urad, ki ga vodi inž. Ervin Janik. V dobi od 25. januarja do 8. marca je bilo sklicanih 7 zborovanj, ki so se jih udeležili lastniki gozdov in žag. Predočeno jim je bilo, kolikšna pomena je les v vojni dobi. Nadalje je inž. Janik obravnaval nove določbe, lesne cene in negovanje gozdov. Predavanja so spremljale skloptične slike.

Nov tečaj za samarjane in samarjanko Rdečega križa bo prirejen v Celju. Prijave sprejemajo dnevno na glavni stražnici celjskega RK. V Rogoški Slatini je bil pravkar končan tridnevni strokovni tečaj za dekleta, ki hočejo postati gospodinjstvene pomočnice. Tečaj sta vodili Frida Burgerjeva in Elfrida Milkavova iz Celja.

Delavsko zborovanje na Pohorju. V St. Lovrencu na Pohorju je bil v okviru propagandnega vala sklican zbor obratovodij in delavstva tovarne kos, lesne industrije, gozdne uprave in kamnoloma. Poleg moških so se zbrale tudi ženske. Govoril je krajevni vodja Spreitzhofer.

Nov koncert v Mariboru. Na povabilo Heimatabunda prispe 24. marca v Maribor nemška virtuoziinja na harfo Ursula Lentrottova. Njen koncert bo v Gštovski dvorani. Z njo nastopita sopranistka Eva Eschenbachova in violončelistka Senta Benescheva.

Stednja s semenjem. Poročali smo, da je bilo gorenjskim in koroškim kmetovalcem in vrtnarjem priporočeno, naj pri vstavi obdelavi sihernega uporabnega koščka zemlje, štedijo s semenjem, ki ga je težko dobiti. Tudi »A«-erski listi objavljajo poziv, ki pravi: »Lastna obdelava v letu 1942 pridelanega čim več sočiva in zelenjave na domačih, najetih in tovarniških vrtovih. Potrebe so zelo narasle. Zato je treba zelo skrbno ravnati s semenjem, katerega ne sme nihče kupiti več, kakor ga porabuje po najskrbnejšem preračunu. Mnogo semenja da samo tedaj dobrih rastlin, če je bilo posejano tako, da ima vsaka rastlina dovolj prostora za ugoden razvoj. Nadaljanja navodila v tisku bodo še sledila. Vsakdo na mora upoštevati, da tudi sosed potrebuje semenja za svoj vrt. Če bodo vsi štedili s semenjem, ga bo dovolj za vse.«

Iz Hrvatske

Trgovinski minister v Osijeku. Nedavno se je mudil v Osijeku hrvatski trgovinski minister dr. Toth, kjer je imel posvetovanja z gospodarskimi strokovnjaki. Po poročilih, ki so mu jih podali o zalozah živil, je minister vzbujal navzočne, naj store vse, da bo presežek živil na področju velike župe Baranje tolikšen, da bo v stanju izboljšati prehrano v vsej državi.

Hrvatsko odposlanstvo na Slovaškem. Na povabilo notranjega ministra Macha je odpotovalo na proslavo tretje obletnice ustanovitve slovaške države, ki je bila v soboto posebno odposlanstvo Hrvatov pod vodstvom Blaža Lorkovića.

Sofijo bodo obiskali hrvatski časniki. Skupina hrvatskih časnikiarjev bo v začetku aprila na povabilo bolgarske vlade odpotovala na večinevi obisk v Sofijo. V teh dneh bo bolgarska krstna predstava najpomembnejšega dramatičnega dela hrvatskega pisatelja in poslanika v Berlinu dr. Mile Budaka »Ognjišče«.

Djaki-ustasi pri Poglavniku. Hrvatski vodja dr. Pavelli je sprejel voditelje dijakov-ustašev, ki jim je govoril o nacionalnih nalozah hrvatske inteligence. Svoja izjavljajta je končal s pozivom, da mora nova hrvatska generacija biti ne samo hrvatska, ampak tudi ustaška. Brez ustašev, je rekel Poglavnik, ni hrvatske države in je tudi v bodočnosti ne bo.

Spominski znak ustanovitve Nezavisne države Hrvatske. Z zakonsko odredbo je Poglavnik dr. Pavelli ustanovil spominski znak Nezavisne države Hrvatske. Srebrni znak bodo dobile vse osebe, ki so že pred 20. oktobrom 1934 sodelovale pri akcijah za osvoboditev Hrvatov, bronasti znak pa bodo dobili oni, ki so po tem datumu do 15. aprila 1941 na kakršenkoli način sodelovali pri ustanovitvi samostojne hrvatske države. Spominski znak se lahko podeli tudi izmuzemcem. Znak ima poleg Poglavnikove slike in datuma 10. aprila 1941 še hrvatski grb s črko U.



Pozno sonce zbudi Marjanco iz spanja. Ko se dvigne v beli postelji, opazi ob vzglavju punčko. Kdo jo je položil

sem? Tedaj se spomni deklica nočne dogodke. Torej ni sanjala. Biba ji je res govorila in prelepa godba se je čula. Da, saj se Marjanca spominja Bibinih besed. Tako otožno ji je govorila in še sedaj ima žalosten obrazek.

»No, da bomo premislili!« si reče Marjanca in še v dopetni spalni srajčici odnese Bibo nazaj med igrače. sama pa odcaplja v kuhinjo »Čuj, mamica,« reče mami, ki ji pripravlja mleko, »čez teden dni ima hišnikova Nušica god. Ali ji smem podariti Bibo? Lepa je res ta punčka, toda teta Nada mi je obljubila še lepšega Japončka. In tudi Biba me je prosila za to...«

In Marjana pove mami, kaj ji je rekla ponoči Biba.

»Beži, norček,« se nasmehne mami, »sanjalo se ti je.«

»Ali si že slišala kdaj, da bi igrače govorile in hodile okrog,« se norčuje Jurček.

Marjanca ima v hipu solzne oči: »O, teta Nada mi je pripovedovala o tem. In to se mi ni sanjalol«

Mama se zamisli in pravi: »Saj ti verjamemo, Marjanca! No, če ti ni žal Bibe, jo pa le podari Nuši. Razveselila se je bo!«

»Kako si dobra, mamica!« se je oklepne hčerka. »Sedaj Biba ne bo več žalostna.«

V. Ze nekaj dni sem je Nuška zamišljena. Ob oknu kletnega stanovanja sedi in gleda skozi okno sceno, ki jih mečejo mimoidoči ljudje.

u— Učitelj: »Torej zdaj veste, zakaj morate pisati svoje šolske naloge vedno sami. Ti Franček, tam v zadnji klopi-povej: zakaj ne smeš dopustiti, da bi ti na primer oče napravil naloge?«

Franček: »Zato, ker bi bilo preveč napak v njej!«

u— Učitelj nam je razlagal o rogovju raznih živali in še o marsičem. V vsakem gornjem stavku je skrito ime neke zveri. Išcite, najdite!

u— Škoti, Germani, Romani, Slovani in še drugi narodi bivajo v Evropi.

u— Ta avtomobil bi še lahko rabili, če bi volan popravili.

u— Če stojš na visoki gori, lahko vidiš mnogo vasí.

u— Učitelj nam je razlagal o rogovju raznih živali in še o marsičem. V vsakem gornjem stavku je skrito ime neke zveri. Išcite, najdite!

u— Škoti, Germani, Romani, Slovani in še drugi narodi bivajo v Evropi.

u— Ta avtomobil bi še lahko rabili, če bi volan popravili.

u— Če stojš na visoki gori, lahko vidiš mnogo vasí.

u— Učitelj nam je razlagal o rogovju raznih živali in še o marsičem. V vsakem gornjem stavku je skrito ime neke zveri. Išcite, najdite!

u— Škoti, Germani, Romani, Slovani in še drugi narodi bivajo v Evropi.

u— Ta avtomobil bi še lahko rabili, če bi volan popravili.

u— Če stojš na visoki gori, lahko vidiš mnogo vasí.

u— Učitelj nam je razlagal o rogovju raznih živali in še o marsičem. V vsakem gornjem stavku je skrito ime neke zveri. Išcite, najdite!

u— Škoti, Germani, Romani, Slovani in še drugi narodi bivajo v Evropi.

u— Ta avtomobil bi še lahko rabili, če bi volan popravili.

u— Če stojš na visoki gori, lahko vidiš mnogo vasí.

u— Na strokovni nadaljevalni za mehaniko in tehnično obrt na Ledini se vrši pouk od 17 t. m. dalje od torkih, sredi četrtkih in sobotam ob 15 uri in ne kakor doslej ob 14.

u— Za pravne izpite na trgovski, soli in akademiji se pripravljajo iz vseh predmetov djaki in drugi, interesi inštruktorja izprašani profesorji. Prjave vsa dan od 9 do 12 dopolne v pisarni Sver in Koss, Cesta 29, oktobra (Rimska cesta) št. 18.

u— Danes si ogledite v »Veselim teatru« zabavni in presvajajoči polni 16. program. Predstave ob 14.30, 16.30 in 18.30. Na sporedu Vombbergerjeva enodeljanka »Čudna snubca«, drama »Ljubosumje«, sredi zgodovinski serije, solonastopi, kuplet, itd. Po možnosti se oskrbite vstopnice že v predprodaji; bližnja posoda od 10. dopolne nepreklicno do večera.

u— Maja zadnja za p.kajnim nadzornikom Urdihom Alojzijem se bo braja v tobo ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

u— M. U. Dr. Vjant France, bivši asistent splošne bolnišnice se je preselil v Gledališko ulico 13 I. Ord nira od 12. do 15.

u— Djaki naje srednjih, strokovnih in mešanskih šol imajo priliko pričutiti se strojeplaja in stenografije v posebnih tečajih ki prične v torek 17. marca. Učnina n zka Informacije, prospekte daje Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Telefon 43-82

u— Na Rožnik. Sprehodi na Rožnik je mogoče po poti iz Poljoznika in strelšča. Goščina redno posluje in se priporoča.

u— Podpornemu društvu za zluhonemo mladino je okolijski imenovan dobrotnik iz Ljubljane znesek 500 tr. za kar se mu odbor iskreno zahvaljuje z željo da bi našel še kaj, kar bi pomagal.

u— Podporno društvo železniških delavcev in uslužbenecv za ljubljansko pokrajino v Ljubljani običajno svoje člane, da bodo volitve skupinskih zaupnikov dne 30 aprila 1942. Upravni odbor

u— Starokatoliška služba boja bo v nočih 15 t. m. odpade, ker je g. župnik obolel.

u— Umetnostna razstava v galeriji Obesnel, ki je odprta dnevno od 9. do 18. ure obsega nad sto izbranih del v raznih snoveh kakor kamnu lesu, mavcu, olju temperi freske akvarele in lesoreze. Razstavljene so umetnine naslednjih slikarjev in knjižarjev: Franceta Kralja, Achina Brleca Kotarta Kuharja Kvasa, Tomazina Turka Strelika in žnidaršiča Obkolvalca opozarjamo, da je izšla za to izdajo razstava knjižice »Slovenska moderna umetnost«, ki služi obenem za katalog. Ogled razstave priporočamo.

u— Zivljenje in smrt. V februarju je bilo v kapiteljski smišelski in prečenski čunji rojenih 26 otrok od tega 13 fantov, 1 par dvojčkov in 2 mrtvorojenčka.

u— Poročili so se: Globelnic Ivan in Komljanec Alojzija Paldič Ivan in Golob Ivana, Parkelj Janez in Mur Ana, Ivan, Sirčelj Milivoj Jožef in Poljanšek Vida, Darovc Janez in Zonta Franciška, Hren Gvido in Luzar Antonija, Vesel Dominik in Sančkar Marija, Gregorič Mihael in Slaček Jožefa, Grubar Martin in Medič Marija, Udovič Alojzij in Dragan Marja, Pečaver Vincencij in Zibert Marija, ter Vidmar Jože in Bukovec Marija. — Umrlj pa so: Lukan Avguštin Klemenčič Franc, Hari Marija, Verček Mihael, Gorenc Alojzija, Klemenčič Marija, Hudorovac Marija, Buzund Špela, Zagorec Aneza, Gregorič Franciška, Žaran Anton, Kumar Alojzij, Judnič Neža, Brudar Vinko, Rietler Ana, Rahne Ana, Turk Antonija, Božič Marija, Šonc Terzija, Blažič Jerica, Kozamurnik Janez, Perše Jože in Vidmar Janez.

u— Živilski trg. Kljub neugodnemu vremenu je bil tudi petkov živilski trg zelo dobro založen z živili in so se gospodinjstva ponovno lahko dobro založila za n-deljo. Največ je na trgu še vedno mlačnih izdelkov in jaje. Prvič po daljšem času so prodajalke prinesle na trg tudi krompir in večje količine fižola, ki je bil na kaf hitro razprodan. Cene na trgu so nekoliko popustile in so stala jajca 1.50 L komad, smetana 20 L liter, mleko 1.50 do 2 L liter, fižol 10 L kg, krompir 2 L kg, zelje 1.50 lire glava, kisló zelje 2 L glava, kisló repa 1 L krožnik, kasa 6 do 7 L kg. Zelo dobro je bil trg založen tudi z jabolk in malimi mlesklnimi izdelki.

u— Mrljca je okradel. V petek se je moral zagovarjati pred sodnikom poedincem novomeške okrožnega sodišča s.o.s. Rezeljem 30-letni krojaški pomočnik Leskovec Jože iz Šmarje pri Jelšah. Obtožnica, ki jo je zastopal višji državni tožilec Prijatelj mu je očitala, da je letos 24. avgusta pri preoblačanju pokojnice Avgusta Lahnerja v Potčeni vasi istemu ukradel zlato uro, 3 pare nogavice in par rokavic, ter so bili vsi ti predmeti še istega dne najdeni pri njem. Obtožnec je dejanje v celoti priznal in se zagovarjal da je te stvari samo shranil pri sebi. Zasluslane priče so ga obremenjevale še za druge tavnice, ki jih je obdolženec odločno tajil. Na predlog državnega tožilca je bila razprava v svrhu pribave kazenskega lista obtoženca od celjskega okrožnega sodišča preložena.

u— Naročila za oglase in za »Jutro« prevzema naša podružnica v Novem mestu. Ravno tako je edino ona pooblaščenca sprejeti denar za našo upravo.

u— Številne nesreče. V Smolenji vasi je gnal napajal živino 50-letni poljski delavec Golob Jože. Med potjo na ga je nenadoma krava sunila s tako silo v trebuh, da mu je povzročila resne notranje poškodbe. — Na črnomeljki postaji je nadzoroval nakladanje hlodov 43letni predelavec Janez Volf iz Črnomlja. Nenadoma se je zvalil s kupa hlodov težak hlod in zadel Volfa v glavo; razen težkih zunanjih poškodb ima ponesrečenec tudi pretres možganov. V Uršnih selih se je pri tesanju uskal v desno nogo 30-letni česar Jože Klobučar. Vsi ponesrečenci se zdravijo v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji.

u— Novogrobni. V Trzinu je umrl 57letni Josip Beilhar, vodja lokomotive na progi iz Trzina v Kranj. Pogreba so se udeležili številni porobeli. — V Radovljici je umrla 75letna kmetica Marija Mrakova, obéznana »Silhova mama«. — Na Jesenicah se je v času od maja do 31. decembra 1941 rodilo 175 otrok umrlo pa je 87 oseb.

u— V smartnem pri Ljubi so imeli zabavni večer, ki ga je priredila policija. Izral je veliki orkester, tercel je pel razne vžigavke in klovni so predvajali smešne točke.

u— Razdelitev zimskih podrob je bila nedavno opravljena. Za ravne rodinje skrbí vodja pomožne sekcije šolski upravitelj Matej Kovčič.

u— Požar v Ljubi. V litiski predmestni prostoru za mehaniko je nedavno nastal požar. Po naglih ukrepih ravnateljstva pa se ogenj kmalu omešil in zadušil.

u— Na Jesenicah so bila na področju krajevne skupine priredena 4 javna zborovanja. Krajevna skupina obsega tudi več

okoliških krajev. Govorili so razni govorniki.

V Cerkljah je bilo v nedeljo prvo zborovanje NS stranke. Ko se je pripeljal okolijski vodja Kuss, sta nastopila krajevna godba in otroški pevski zbor. Poslovilo se je doseclanji vodja krajevne skupine Volkabunda Rado Hribar, na kar je okolijski vodja instaliral novega vodjo Alfreda Huberja.

V bolnišnici na Golniku se je končal tečaj za domačo bolniško nego, ki se ga je udeležilo 24 deklet.

Spominski zbor. Te dni so minila štiri leta, odkar je bila Avstrija prključena Nemčiji. V povodu te obletnice je sklical gaulceiter Dr. Rainer preteklo sredo zvečer v dvorano hotela »Sanowirt« v Celovcu zbor voditeljskega štaba ter odklovanecv s častnimi znaki stranke in s krvnim redom. Dr. Rainer je v okviru tovarškega večera predaval o marčnih dneh leta 1938.

Zensko zborovanje v železniški kapli. V dvorani kina v železniški kapli ki je bila sprostnostno okrašena, se je zbralo kakšnih 300 žensk, ki jim je govornica koroška pokrajinska ženska voditeljica Mitterwallnerova. Predavala je o dolžnosti žensstva v sedanjih vojni. Dekleta so prepevala.

Nesreča v tiskarni. V guštanski tiskarni na Ravnah se je hudo ponesrečil 36letni delavec Izak Tomaž. Pri naravanju listkov za tekočo kovino mu je padlo težko breme na nogo in mu je zdrobilo prstični. So ga v bolnišnico v Slovenjem Gradcu.

V enodnevni tečaj v Celovcu so bili sklicani oficirji policije, orožništva in tehnične pomoči na Koroškem. Tečaju je sledil dvodnevni službeni razgovor orožništva. Deželni propagandni vodja Drumlj je govoril o političnem položaju. Izvajal je, da se sedanja vojna ni pričela šele 1. septembra 1939. Njen pričetek seže v tisto dobo, ko je začel Adolf Hitler prebujati nemški narod. To je zbudilo sovraštvo ostalih, zato so se zarotili zoper Nemčijo na življenje in smrt. Govornik je nadaljeval: »V letošnji trdi zimi smo prestali težavno stanje. Gotovo pridejo tudi še v bodočnosti trdi dnevi. Zvoljlo tega je potrebna brezpogovorna



V Berlinu zbuja pozornost možak, ki kaže popolno neobčutljivost za mraz. Tu ga vidimo, ko se po vsakdanji snežni kopelici suši na soncu

Nova Gvineja

Japonci so se izkrcali na Novi Gvineji, vojna se približuje čedalje bolj Avstraliji. Nova Gvineja je »otok zlata«, »raj ptic in ognjenikov«.

Po svoji velikosti je to drugi največji otok na svetu, njegova površina je tolikšna, kakor površina Švedske in Norveške skupaj. Njegove notranjosti večji del še niso raziskali, čeprav so novogvinejska zlata ležišča že zgodaj priskrbela mnogostevilne pustolovce v deželo. V normalnih časih je ta velika dežela štela okrog milijon domačinov in 5000 belokožcev. Na severu se Nova Gvineja dotika ravni, sega potem 2-300 km proti jugovzhodu in je na tem koncu oddaljena samo še 150 km od Avstralije.

Severni del otoka zavzema gorska veriga z globokimi soteskami in z vrhovi, ki segajo do 5000 m visoko. Severna obala pada zato mestoma naravnost navpično v morje, med tem ko je južna obala po velikem delu nižava, močvirje in džungla. Vulkanski stolpi na severu predstavljajo posebno atrakcijo tega velikega otoka. Njihovo rdeče žarenje je videti daleč na morju, a da se zemeljske globline Nove Gvineje še davnico niso umirile, kažejo pogosti katastrofalni potresi, morski potresi in nestevilni vroči vulkani.

Ognjeniški otoki in koralne čer, ki obdajajo Novo Gvinejo v gostem pasu, so vzrok, da je plova v njenih vodovih nevarna in da razpolaga celo avstralsko mandatno ozemlje le z malo dobrimi pristanišči. Rabaul, glavno mesto otoka Nove Britanije, ki so ga Japonci že davno zasedli, predstavlja pravo izjemo v tem očaju. Nekoliko manjših pristanišč je v holandskem delu Nove Gvineje, v britskem ozemlju avstralskem delu otoka, ki ga imenujejo tudi Papuo, pa omenjajo vojna poročila v zadnjih dneh pogostoma Port Moresby.

Pretežno vulkanska tla in tropska deževja dajejo rastlinju bohotno rast, večji del otoka pokriva neprodni, doslej neraziskani pragozdovi. V teh gozdovih rastejo divje sladkorni trst, bambusi, palme vseh vrst in drevje z dragocnimi vrstami lesa. Poseben gospodarski pomen imajo kokosove palme in sagovci.

Med domačini je omeniti plemen, ki izumirajo, prvotne otočane Papuance in Melanezije, ki so se pričeli poznje. Ine papuane je malajskega izvora in pomeni »skodratno glavce«. V rešnici slovijo Papu-

anci po svojem izredno gostem in kodrastem lascvju. Melaneziji so veliki in vitki, njihova barva je zavoljo pogostega mesaenja z drugimi plemeni svetlo rjava ali blede črna. Obrazje imajo za naš okus odbijajoče, potovalci pravijo, da so njihove oči zavratne in nezapune.

Ljudozrstvo je na otoku cvetelo do konca prejšnjega stoletja, a se danes ni popolnoma izumrlo. Domačini se oblačijo kvečkemu v kratak opasnik, ostalo telo jim pokriva lišp in barva kakor drugim divjaškim rodovom jim je poslikano telo namreč najbolj všeč. Znan je tudi njihov živobarvni lišp, ki ga znajo spretno sestavljati iz zob morskih volkov, peres in bisernih školjk, prav tako slovijo krinke, ki jih izdelujejo za svoje obredne plesne. Splošno kaže v vseh predmetih vsakdanje rabe, ki jih izdelujejo, izrazita nadarjenost teh primitivcev za umetniško oblikovanje.

Otok Nova Gvineja se politično deli v dva dela, severozapadni je sestavljal del holandskega kolonialnega imperija, jugovzhodni je pripadal pred prvo svetovno vojno Nemcem, po njej pa so ga zasedli Briti ozir. Avstrali. Nemci so v tem delu odkrili ležišča zlata že l. 1902, a so to prikrivali, ker si niso želeli, da bi postala Gvineja terišče pustolovcev iz vsega sveta. To se je tudi v rešnici zgodilo, ko je dobila Avstralija mandat nad tem delom otoka in je zvedela za nahajališča zlata. Zlata polja okrog Morabeja se postala shajajšče vseh mogočih človeških tipov. Pozneje so jim sledile velike ameriške družbe, ki so začeli zlata polja izkoriščati industrijsko, s stroji. Danes so morabejski zlati rudniki med najbogatejših na svetu. Zadnja leta so izvažali od tam povprečno po 12.000 kg dragocene kovine, ki je predstavljala vrednost 2 milijonov funtov šterlingov. To je bila tudi najvažnejša postavka v izvozu Nove Gvineje in zaradi nje je avstralska uprava zanemarjala vse druge bogate vire dohodkov, ki bi jih želela nuditi. Zato je n. pr. še l. 1938 uvoz po vrednosti daleč prekašal izvoz. Drugo važno izvozno blago je predstavljala kopa, dalje dragocene vrste lesa in biseri. 150 km široka Torresova morska čizna, ki loči Novo Gvinejo od Avstralije, je znana zavoljo neštetihih morskih volkov, a tudi kot eden s školjkami bisernicami najbogatejših predelov Južnega morja.

Drobiž

Novozelandska vlada je sklenila sestaviti bataljon Maorcev za teritorialno obrambo.

Švedski vzgojitelji so započeli s članki v listih, brošurami, javnimi in šolskimi predavanji vneto kampanjo proti pustolovski literaturi, ki kvari dečke in jih oddaljuje od učenja.

Kakor poročajo sedaj iz Tokija, je pri napadu na Pearl Harbour padel tudi izumitelj slovitih japonskih malih podmornic, ki jih imenujejo »žive torpede«, fregatni kapitan Naoki Izava. Pri tistem napadu so uporabili, kakor znano, pet takšnih malih podmornic in med devetimi častniki, ki so s svojimi ladjicami pri akciji našli smrt, je bil tudi Naoki Izava. Ker je mogel biti akcijski radlj tako majhnih ladij le majhen, je izumitelj že v naprej poskrbel, da ne bi prišlo sovražniku v roke, temveč da bi se po končani akciji same uničile.

V Braunschweigu so iz voz cestne železnice pobrali vse klopi. Ti vozovi bodo imeli odslej samo stojišča, in to zavoljo tega, ker bo na ta način prostora za 40 odstotkov potnikov več nego doslej.

V Tjoliingu na Norveškem pletejo rokavice iz ovčje volne in človeških las. Takšne rokavice so baje izredno trpežne in tople. V Zedinjenih državah so začeli v jetišnice uvajati celice s steklenimi stenami. Vilita železna omrežja dajejo takšnim stenam večjo trdnost zoper poskuse pobeza, večja prepletenost pa omogoča manjše stevalo paznikov.

V New Yorku je umrl v starosti 51 let princ Dimitrij Pavlovič, sin ruskega princa Pavla Aleksandroviča in vnuk carja Aleksandra II. Sodeloval je pri umoru meniha Rasputina 16. jan. 1916 v palači kneza Jusupova, svojega osebnega prijatelja.

ZANIMIV SKLEP

— Veste, moj sin študira že leto dni vojno zgozlovinu.

— Kako... ali se namerava poročiti?

Telefonistka rešila mestece

Stockholmski dnevnik poroča o junaknem dejanju, ki ga je izvršila mlada žena, da bi rešila prebivalce majhnega mesta v švedski pokrajini Svaniji. Te dni pomoči je reka Immein, ki teče skozi mestece, prestopila bregove in začela podirati vse, kar se ji je postavljalo na pot. Gospodična Johansonova, 20-letna telefonistka, je imela službo v telefonski centrali, ki je kakšen kilometer oddaljena od kraja in je spoznala veliko nevarnost. Namesto da ni mislila na svojo rešitev, se je svezala z vsemi telefonskimi naročniki v mestecu, zbudila jih je iz spanja in jih opozorila na pretečo nevarnost, pozivajoč jih, naj opozore še druge prebivalce in se spravijo čim prej na varno. Mlada žena je junaško nadaljevala to svoje delo, dokler niso vode podirle šibke lesene zgradbe, v kateri je bila v službi, a tedaj so bili že vsi prebivalci obveščeni in so se rešili na griče nad mestecem. Truplo požrtovalne telefonistke so odkrili naslednji dan v nekem jezeru, kamor so ga zanesle razdivjane vode.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Imam idejo, vredna je sto tisoč lir!«
»Koliko hočete zanjo?«
»Deset lir!«

»Jaz bi vam vsekako nujno priporočil, da bi opustili kajenje. V tem primeru lahko živite še dvajset let!«
»Da, toda ali ni že prepozno, gospod doktor?«

»Ljubi mož, prepozno ni nikoli.«
»Dobro, potem ga bom opustil čez deset let!«

Vzdih

»Morda je čas res denar — samo da bi mogel človek o tem prepričati svoje upnike!«

»Kje pa stanujete v Chicagu?«
»Nu, samo za lučaj ročne granate od postaje!«

»V vaših zadnjih romanih je najti frivojne opise skoraj vseh nedostojnosti!« je kritizirala neka izživela dama pisatelja Eugena Sueja v družbi.

»A katere ste že pogrešali?« je odgovoril pisatelj sočutno.



Osrče bitke: nemško divizijsko poveljstvo v železniškem vozu

ANEKDOTA

Ena izmed metod pri medicinskih izpitih je bila nekoč ta, da so morali kandidati z nožem izvršiti rez vzdolj tenke, zarisane črte. Pri tem ne bi smel nož niti za malenkost na levo ali na desno iz črte, kajti v tem primeru je zabilnel zvočec. Skoraj vsi kandidati so v tej točki odpovedali.

Nekoč pa je eden izmed kandidatov vprašal profesorja, znamenitega kirurga: »Ali znate vi izvesti to stvar, gospod tajni svetnik?«

»Niti v sanjah!« se je zasmejal profesor, »toda, Bogu bodi hvala, tega mi tudi ni treba znati!«

»Zekaj ne? Baš od vas kot mnogo zaposlenega kirurga bi bilo pričakovati...«

»Veste, še nobeden izmed mojih pacientov ni imel zvonca na trebuhu!« je odgovoril znameniti kirurg.

SPORT

Italija sprejela smučarske goste

Reprezentanca ustaške mladine iz Zagreba v dvoboju z liktorsko mladežjo v Cortini — Italija vodi po drugem dnevu z 52:20 točkam

Preteklo sredo se je v kraljici Dolomito, divnem zimovišču Cortini d'Ampezzo, začel mladinski smučarski dvoboj med Italijo in Hrvaško, ki bo trajal do današnje nedelje in obsegal razen obeh alpskih disciplin tudi tek na 8 km in posebno konkurenco stafet na 4 krat 6 km dolgi progi. Hrvaška ustaška mladina je prispela v dolomitske gore že nekaj dni pred tekmovanjem, tako da se je kolikor toliko prilagodila na podnebje in si tudi nekoliko ogledala terene.

Prvi dan tekmovanja so se izbrani predstavniki mlade Hrvaške in liktorske Italije — v vsaki reprezentanci je moglo nastopiti po 5 tekmovalcev — pomerili v teku na 8 km. Proga je imela okrog 200 m višinske razlike, bila pa je v glavnem prilagojena za mlade tekmovalce na smučeh. Nastop tekmovalcev in potek tekmovanja je spremljala velika množica ljudi, med njimi tudi številni predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Prva preizkušnja se je končala z neoporečno in popolno zmago italijanskih smučarjev, ki so med 10 razpoložljivimi mesti zasedli vseh pet najboljših, medtem ko so se morali gostje iz Hrvaške zadovoljiti z naslednjimi petimi. Zmagovalec v tem teku je bil domačin Muraro Bruno v času 35:12,3. Najboljši Hrvat Željko Bošek je potreboval za progo 49:30,1, pri čemer pa je treba povedati še to, da je bilo med njim in najslabšim italijanskim tekmovalcem, ki se je plaštral na peto mesto, skoraj 12 minut razlike.

V skupni oceni je Italija ta prvi dan prejela 26, Hrvaška pa 10 točk.

Naslednji dan so se mladi smučarji obeh prijateljskih držav spoprijeli v smuku na 4 km dolgi progi, ki je imela okrog 800 m višinske razlike. Tudi v tej disciplini je prišla ponovno do izraza velika premoč mladega smučarskega rodu v Italiji, ki je očitno enako dober v konkurencah za teke

kakor tudi v alpskih preskušnjah. Tudi v smuku so mladi Italijani ponovili uspeh svojih tovarišev prejšnjega dneva in prav tako zasedli vseh prvih pet mest, nadaljnjih pet pa je ostalo za Hrvate. V podrobnem bi bilo o tem smuku navesti toliko, da je zmagal domačin Zanettin Antonio v času 4:47,4, medtem ko je bil najboljši Hrvat njihov državni prvak Ivo Škerl, ki je presmučal progo v 5:50,2. Naslednja mesta so med Hrvati zasedli Herne s 6:01,2, Lapajne s 6:16, Vidas s 6:31,6 in Frank s 6:43,4.

V skupni oceni se je naskok Italije pred Hrvaško še bolj povečal, in sicer Italija po drugem dnevu z 52 proti 20 točkam.

Pred kratkim so se smučarska prvenstva končala tudi v Franciji. Nad 100 tekmovalcev se je udeležilo raznih tekmovalcev, toda najmanj dve tretjini tehničarjev nista bila pripravljena za tako važno preizkušnjo. Med smučarji se je najbolj uveljavil James Couttet, ki je zmagal v smuku in slalomu brez posebnih težav, medtem ko je v teku na 18 km prišel na prvo mesto neki Arnaud s časom 1:07,39. Med skakalci so imeli na tem tekmovanju najboljšega tekmovalca v Charletu, ki je dosegel z dvema skokoma na 56 in 56,5 m 214,6 točke, prav dober pa je bil tudi pred omenjeni Couttet, ki je samo za pet desetink točke zaostal za zmagovalcem in zasedel drugo mesto daleč pred naslednjim.

Italijanska svetovna prvakinja Celina Seghi je pri nedavnem tekmovanju za državno prvenstvo ponovno spravila dva prvenstvena naslova, in sicer v slalomu in v alpski kombinaciji, medtem ko je v smuku zaradi hudega padca, pri katerem si je pokvarila tudi prst na roki, ostala na drugem mestu za zmagovito Gabrielo Ansbacher.

Kaj je še novega?

Hrvaška — Italija v Genovi

Dodatno k včerajšnji beležki, da je mednarodna nogometna tekma med Hrvaško in Italijo dokončno določena za velikonočno nedeljo 5. aprila na italijanskih tleh, objavljamo še naslednje vrstice iz zadnje številke »Gazzette dello Sport«:

»Kakor se je izvedelo, je italijanska nogometna federacija izbrala kot prizorišče za tekmo med Italijo in Hrvaško — Genova. V to obmorsko mesto je Italija že ponovno odredila mednarodne tekme; omembe vredno je, da je med raznimi takimi srečanji pred komaj štirimi leti nastopila tamkaj tudi nogometna reprezentanca bivše Jugoslavije, v kateri so bili nenavadno močno zastopani tudi hrvaški igralci, med njimi nekateri, ki bodo bržkone »raven« tudi to pot. Bivše jugoslovansko reprezentančno moštvo je takrat izgubilo z 0:4 in bo zato za nas še posebno zanimivo izvedeti, kako se bo sedaj na istih tleh godilo Hrvatoma.

Milanski hokejisti so z dobrim aranžma-

jem še nekoliko podaljšali sezono, saj so imeli pred dnevi spet goste iz Švice, in sicer to pot hokejsko ekipo iz Arose. Italijansko moštvo, ki tudi to pot ni moglo nastopiti kompletno, je zaigralo z vsem elanom in je res zaslužen zmagalo nad gosti s 3:0 (1:0, 2:0, 0:0).

Mariborski Rapid je opustil — tako piše graška »Tagespost« — svoj tradicionalni naziv in bo v bodoče nastopal v nogometnih konkurencah kot Sportna zadržba iz Maribora, v kateri je Rapid že tako imel vključeno svojo nogometno enajstovico.

Na vzhodni fronti je padel sudetski Nemeec in podčastnik Paul Krauss, star 24 let. Krauss je spadal med najboljše smučarske skakalce iz Sudetov in se je kot član nemške reprezentance udeležil tudi zimске olimpijade 1936 v Ga-Pa.

V Stuttgartu je umrl v visoki starosti 81 let znani nemški industrialec Robert Boseh. Pokojnik je ustvaril velike elektrotehnične tovarne, ki se imenujejo po njem, in iznašel tudi nekatere tehnične pripomočke, ki so pospešili izpopolnitev in razširitev Dieslovega motorja.

Nedeljska križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14						15	16			17		18
19						20				21	22	
23			24		25			26		27	28	
29		30						31		32		
33				34		35				36		37 38
		39	40				41	42			43	
44	45				46			47			48	
49					50			51		52	53	
54			55	56						57		58
59								60				61

Vodoravno: 1. kralj iz nemškega narodnega epa, 8. Adamova žena, 11. sorodnik, ženin ali možev oče, 14. gora v Armeniji, 15. španska trdnjava, znana iz državljanske vojne, 18. kem. znak za prvino, 19. trinog, 20. vprašalnica, 21. papeževa kruna, 23. del telesa, 24. Puccinijeva opera (fon), 26. števniki, 28. strela, 29. vrsta lova, 30. ribarjenje, 31. ime pisatelja Prusa, 33. pridevek Goethejeve matere, 34. reka v Srbiji, 36. hrvaška vprašalnica, 37. veznik, 39. močan eksploziv, Nobelov izum, 42. cilj Budhove vere; ničevost, 44. miselnu utrinek, 46. staroindijski ep, 48. industrijska rastlina, 49. ime pisatelja Greya, 50. kot 18. vod, 51. stran neba, 52. človekovi paraziti, 54. tuji veznik, 55. narodnjak, pristaš nacionalizma, 53. nikalnica, 59. portugalski morjeplovec (fon), 60. časopisni oglas, inserat, 61. igralna karta.

Navpično: 1. smer, struja v literaturi, 2. kem. prvina, 3. nočno zabavišče, 4. muza ljubavnega pesništva, 5. vrsta toaletnega mila, 6. latinski veznik, 7. svečana predstava, 8. Lutrov nasprotnik (fon), 9. stara mera za dolžino, 10. bolgarski osebnj zaimek, 11. vrh v Julijskih Alpah, 12. snov iz katere se izdelujejo razni industrijski izdelki, 13. lesen hiod, 16. kem. znak za litij, 17. arabski konj, 20. vrsta poldragega kamna, 22. predplačilo, 25. dekla, ki pospravlja sobe, 26. predlog, 27. mesto na Poljskem, 30. švicarsko mesto, 32. nemški komponist operet (Netopir), 35. italijanska prestolnica, 38. mesto v Franciji, 40. francoska oblika ženskega imena, 41. stvar, za katero vedo samo nekateri, 42. hitro, brzo, 43. muslimansko moško ime, 45. obvezovalni material, 47. špansko moško ime, 53. kot 36. vod, 56. kem. znak za prvino, 57. veznik, 58. predlog.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. agitator, 8. parastos, 16 Romanov, 18 Prevost, 19 Irena, 20 ideal, 22 gobar, 23 Senj, 24 oder, 25 ap (je apostol), 27 jata, 28 daktil, 30 Dvorak, 32 oda, 34 roj, 35 Tuzla, 36 ano, 38 kanton, 40 ara, 41 tloris, 43 r, r, 44 ep, 45 stola, 47 os, 48 MF, 49 Avzar, 51 braniti, 53 Tebe, 55 Tr, 56 Srem, 57 Zevs, 59 tur, 60 in 61 plača, 62 Enare, 64 S (turn) Abteilung, 65 tlačan, 66 Mendel.

Navpično: 1. aristokrat, 2. gore, 3. imendan, 4. Tanja, 5. Ana, 6. voja, 7. Ovidij, 9. aplavz, 10 r, r, 11 Aeg, 12 svoja, 13 tobakar, 14 osat, 15 stratosfera, 17 ker, 21 del, 24 Oton, 26 polt, 29 krop, 30 dualizem, 31 ralo, 33 Darwin, 35 tron, 37 nimbus, 39 ter, 40 ataman, 42 ost, 45 sreča, 46 Atene, 50 ar, 51 Brač, 52 Ivan, 54 et, 56 sla, 58 srd, 61 pl (je plemeniti), 63 ee.

DVOBOJ

Ko je bil šaljivec Mark Twain še urednik nekega ameriškega časopisa, se je spri v družbi s častnikom. Preprič se je končal tako, da je častnik poslal uredniku svoji dve priči in ga pozval na dvoboj s pištolo. Mark Twain ni rekal ničesar, temveč je napisal častniku tole pismo:

— Spoštovani gospod! Reševanje najinega nesporazumljenja z dvobojem smatram za pogrešno in nevarno taktiko. Ustreliti bi bodisi vi mene ali pa jaz vas. Mene kakor vas bi bilo škoda. Zato vam dajem tale predlog: pojdite v gozd, počakajte tako debelo drevo kakor sem jaz in ustrelite iz določene oddaljenosti vanj. Če drevo zadene, ste imeli prav vi. Če ne zadene, sem imel prav jaz.

Obnovite naročnino!

Adamson bo moral v vodo

